

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi.)
Telefon: Automata 294-52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. félévre 4 P. negyedévre 2 P.

Budapest, 1933.

XIV. évfolyam 14. szám.

Április hó 2.

A bankok kamatmérséklést és a kamat- hátralékok felére öt éves haladékokat ajánlanak a gazdaadósoknak

**A mezőgazdaság és a bankok képviselőiből alakult bizottság
készíti elő a gazdaadósságok kérdésének megoldását**

Március hó 24-én tartotta közgyűlését a Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete (TÉBE) Budapestet, az egyesület üléstermében. A közgyűlésen Hegedűs Loránt, az egyesület elnöke, köszöntötte Imrédy Béla pénzügyminisztert, kiemelve a magyar hitelszervezet jelentőségét és rámutatva arra, hogy amíg más országok hatalmas áldozatot kénytelenek hozni hitelszervezetük megmentése érdekében, addig a magyar bankszervezet minden ilyen támogatás nélkül ren-

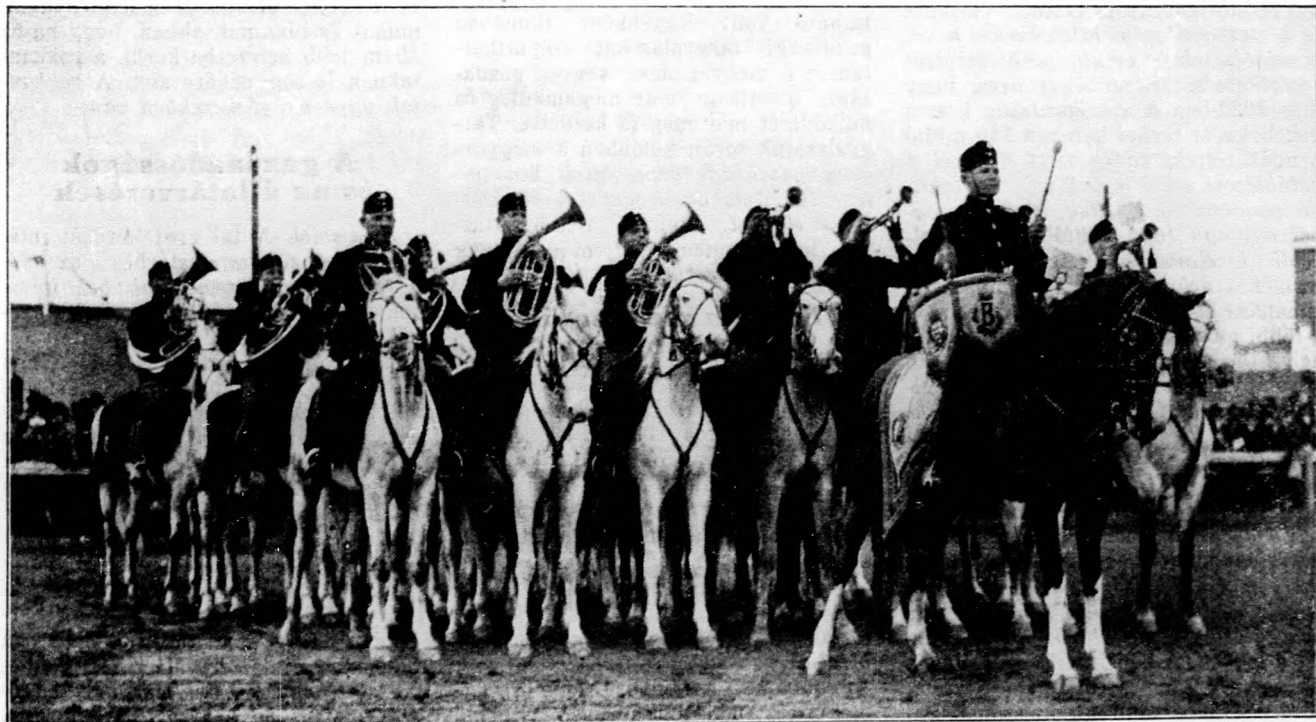
dületlenül áll és szilárd alapja marad az egész magyar gazdasági életnek.

A pénzügyminiszter felszólalása

Imrédy Béla pénzügyminiszter felszólalásában utalt a mi napi gondjainkra: a külfölddel szemben fennálló hitelügyi kapcsolatainknak kérdésére, az államháztartásnak problémájára, a belső hitelügyi helyzetre, amelyet különösen az jellemez, hogy társadalmunk egyik rétege, a mező-

gazdaság, kétségtelenül rendkívül súlyos helyzetben van. Mindezek a napi problémák megoldásra várnak.

Annak hangsúlyozása mellett, hogy a hitelügyi szervezet cselekvőképességének megóvása elsődrendű nemzeti érdek, szeretné megmutatni ennek az értemnek a másik oldalát is. Felesleges hangsúlyozni, hogy a gazdatársadalomnak egy része kétségtelenül rendkívül nehéz helyzetben van és hogy a gazdatársadalomnak erre az eladósodott részére nehezedő adósságproblé-

A bábolnai hadiárva lovas-zenekar a mezőgazdasági kiállításon.

mák megoldása, vagy legalább is nyugvóponttra juttatása a hitelintézeteknek is érdeke, mert csak így indulhat meg az egészséges hitelcirkuláció (hitelkeringés, körforgás) és csak akkor remélhetjük, hogy a hitelügy terén a régi szabadság felé tudunk majd haladni. Igen nagy kérdések megoldását veti fel ez a probléma és bizonyos, hogy mindkét részről áldozatokat kell hozni. Ezeknek a kérdéseknek megoldása csak úgy képzelhető el helyesen, ha a kölcsönös érdekeket összeegyeztetik és egymást teljes bizalommal közös tárgyalásokon meghallgatják. Miután az ilyen tárgyalási módtól sokat vár, ezért határozta el, hogy a mezőgazdasági és hitelügyi érdekeltség képviselőit egy főformán permanensen (állandóan) működő bizottságban egyesíti. Ennek a bizottságnak munkálataiban személyesen is részt kíván venni. Már az első ülés is, amely lefolyt, igazolta azt a feltevést, hogy ha a két érdekeltség képviselői közös tárgyalóasztal mellé ülnek, hamarosan kifejlődik közöttük a megértés légköre, be fogják látni egymás érveit, az esetleges érdekellentéteket áthidalják és akkor már csak egy kis jóakarattal kell ahhoz, hogy a megoldás a legmegfelelőbb módon történjék meg. Ezért tekint reményekkel e közös bizottság működése elé.

A bankok álláspontja

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után a közgyűlés résztvevői melegen ünnepelték Imrédy Béla pénzügyminisztert. Ezután a napirendre tértek át, melynek keretében Ullmann György báró, a Magyar Általános Hitelbank ügyvezető-igazgatója tartott előadást és a mezőgazdasági hiteleknek a hazai pénzügyintézetek érintő problémájával foglalkozott. Rámutatott arra, hogy míg 1925-ben a mezőgazdaság összes bekebelezett terhei kerekén 110 millió pengőt tettek, addig 1931 végével a betáblázott nettó terhek már 1716 millió pengőre emelkedtek, mely összegből mintegy 1062 millió pengőt belső hitelintézetek folyósítottak. A termékek árának soha nem tapasztalt zuhanása hozta a mezőgazdaságot még a többi gazdasági ágban is kritikusabb helyzetbe, melyen az elismeréseméltó kormányintézkedések alig tudtak segíteni. A kamatterhek további mérséklése volna hivatva elviselhetővé tenni a helyzetet, az eddig felgyülemlett kamathátralékok tekintetében pedig azt javasolja, hogy adjanak a pénzügyintézetek 5 éves kamatmentes haladékokat a hátralékok felére, amely azután az esetben, ha a gazdaadós kötelezettségének ezentul pontosan megfelelt, úgy fokozatosan elengedhető, illetve leírható legyen. A pénzügyintézetek, amelyek az agrártársadalom érdekében tudvalevően már a múltban is számottevő áldozatokat hoztak, a mezőgazdasági

hitelek sorsának problémáját egymaguk véglegesen megoldani nem képesek, mert ez csak egy az egész ország egyetemleges erőforrásait magában foglaló nagyarányú megmozdulás révén lesz lehetséges, amelyben a pénzügyintézetek a tőlük megszokott, áldozatkész hazafisággal kívánnak közreműködni.

A bankok földjeiket felajánlják a kormánynak telepítésre

Végül Hegedüs Loránt zárószavában bejelentette, hogy a bankok nem akarnak földbirtokot vásárolni és a kénytelenségből fölvásárolt földeket felajánlják a kormánynak a telepítési politika céljaira.

BELPOLITIKA

A külügyminiszter nyilatkozata

Kánya Kálmán külügyminiszter külföldi utjáról a következő nyilatkozatot tette:

— Meg vagyok elégedve utam eredményével, — mondotta többek közt. — Genfben, Rómában és Bécsben olyan benyomásokat szereztem, amelyek véleményem szerint kielégítőek Magyarországra szempontjából. Rómába elsősorban az a cél vezetett, hogy bemutatkozzam Mussolini miniszterelnöknel. Találkozásunk során tapasztalhattam, hogy Mussolini megnyire a béke érdekében dolgozik és minden törekvése arra irányul, hogy enyhítse az idegességet és feszültséget, amely még nem régen is tapasztalható volt. Egyébként Rómában gazdasági tárgyalásokat folytathattam; a magyar-olasz vegyes gazdasági bizottság már megalakult és működését már meg is kezdte. Tárgyalásaink során különben a magyar-olasz gazdasági kapcsolatok kimélyítése tekintetében örömdetes előrehaladás történt. Rómából Bécsbe utaztam, hogy megismerkedjem az osztrák kancellárral.

Hála és megbecsülés a rokkantaknak

Az elmúlt héten a képviselőház megkezdte a rokkant-javaslat tárgyalását. Farkas Elemér előadó kifejtette, hogy a rokkantaknak járadékostályba való sorozása nem jelent hátrányt rájuk nézve. A rokkantság mértékét sok államban a testi rokkantság alapján, más államokban pedig a keresőképesség csökkenése szerint állapítják meg. Az új rokkant-törvény az utóbbi szempont szerint bírálja a rokkantság kérdését. Mig Angliában 7 esztendő, Németországban 2 esztendő volt a végső határidő a háborútól számítva, addig nálunk a

mai napig is lehet a rokkantaknak állami támogatás céljából jelentkezők. A rokkant-ellátási összeg nálunk erősen progresszív. Amíg az első és második fokozatban megközelelti a külföldi színvonalat, addig az alacsonyabb osztályoknál és a hadiárvánál alatta marad a külföldön megállapított járadékösszegeknek. Ezért történt, hogy a negyedik osztályban és a hadiárvának juttatott támogatás összegét fölemelték, ami magában is félmillió pengő többkiadást jelent. Sokan támadták a törvényjavaslatnak azt a szakaszát, amely tekintetbe veszi a vagyoni viszonyokat. Tény az, hogy csak a hadiözvegyekre áll ez a megszorítás. A jelenlegi viszonyok között kénytelen volt az állam erre az állásponttra helyezkedni. De amint jobbra fordul a helyzet, rögtön törlik ezt a megszorítást.

A vita során Tabódy Tibor utalt arra, hogy a mostani kormány sokkal nehezebb helyzetben van, mint az előző kormányok voltak és mégis törvényt hoz a rokkantokról. Majd foglalkozott a rokkantság fokának a keresőképesség alapján való megállapításával és a járadékostályba való sorozás kérdésével. Mind a kettőről kimutatta, hogy semmiféle hátránnyal nem járnak a rokkantakra. Reméli, hogy a rokkantak méltányolni fogják, hogy végre törvényes uton is gondoskodnak róluk. Vitéz Kenyeres János szerint rosszhiszeműség kell ahhoz, hogy a javaslat rendelkezéseiben rokkantellenes törekvést keresenek. Arra kérte a miniszterelnököt, tegye lehetővé, hogy a rokkantságot ne csak egykoru okmányokkal lehet igazolni. A rokkantakat pedig arra kérte, őrizzék meg lelki nyugalmukat és bizzanak abban, hogy ha az állam jobb helyzetbe kerül, a rokkantaknak is segítségére siet. A rokkantak ügye ma jó kezekben van.

A gazdaadóságok és az állatárverések

Somssich Antal gróf kérdést intézett a pénzügyminiszterhez az adóhátralékok és kamatainak behajtásáról, valamint az állatárverések ügyéről. Imrédy Béla pénzügyminiszter válaszában kijelentette, hogy a mai viszonyok között nagy megértést követel a gazdák helyzete. A jövőben is arra törekszik, hogy az adóhatóságok a legalaposabban vizsgálják meg az egyes eseteket. Méltányos esetben minden könnyítést megadnak. Az állatok árverése tekintetében már eddig is intézkedés történt, hogy tömeges árverést ne tartsanak. Az interpelláló képviselőnek a földteherrendezés tárgyában tett felszólalására a pénzügyminiszter válaszában elmondotta, hogy a rövidlejáratu kölcsönök kamatainak mérséklése már csak rövid idő kérdése.

A szőlőterületek csökkentése

Némethy Vilmos a szőlőtermelés szánt területek csökkentése tárgyában interpellálta meg a földművelésügyi minisztert. Kállay Miklós földművelésügyi miniszter válaszában megállapította, hogy az új törvényjavaslatban valóban gondoskodás történik arról, hogy csökkentsék azokat a szőlőterületeket, ahol magas szeszfokú, de rossz borokat termelnek. Teljes telepítési tilalomra van szükség, az irtást pedig lehetőleg egyéni sérelmek nélkül kell végrehajtani. Egyébként az egyéni szempontoktól itt annyira el kell tekinteni, — mondotta a miniszter — hogy, bár sajátmagának is van 200 hold homoki szőlője, a javaslatban le fog számolni a homoki szőlővel. Nagyon kell ügyelni a minőségre, mert a tömegtermelés az egész országra nézve hátrányos.

Április elseje...

Honnét e nap pajzán és bolondos jelentősége, ki tudná azt ma már megmondani? Talán senki, de nem is fontos. A tréfacsinálás és ugratás ősrégi alaptulajdonsága az ember természetének, egyidős a szeretettel, mert rendszerint abból fakad. De hol van ma a szeretet s annak ikertestvére: a megértés? Nemzetek és népek vak gyűlölettel állanak egymással szemben s emberek megértetlenül szemlélik egymást. Keserű ma a világ szájaize. Bolondját járja minden. Feje tetején áll, aminek lábán kéne állania és megárgyul a legnyugodtabb elme is. S a sajtó nagyrésze, öntudatlanul talán, még forralja ezt a hangulatot. Ma kalapácsos gyilkos, holnap panama, holnapután robbantás, később kegygyilkosság. Mindehhez ködös és sötét, viaszgáz és erőltetett színek és kiabáló és oldalas hasábkok. Mintha ezek volnának a világ folyásának fontos jelenségei, az a napfény, az eső, a magérés, a nóta, meg a tréfa... A tréfa különösen, a jókedv, a vidámság, amely elhalóban van, ha a világ sajtó levében tovább keseredik. De mi

nem hisszük, hogy ez következhetik. A legborzalmasabb járványoknak is vége szokott lenni, ha kitombolják magukat, vagy ellenszerüket feltalálják. Ne szomorodj bele a keserűségbe, magyarom! Az Isten napjai nézd s a mezők virágát! Lelkedből pedig tréfa és megértés fakadjon, ami életet és szeretetet jelent. S amit április elseje jelképez ebben a komoly és megbomlott világban... Nem a bürok és maszlagos nadrágulya jelenté a tavaszt, hanem a hóvirág és az ibolya... Tiszta és derüs levegőt a lelkekbe!

(—s.)

Az elveszeft okularé

Az egész világ feszült érdeklődése kísérte utján az angolok ősz minisztereinek, MacDonaldot, amikor Musolinét Rómában meglátogatta, hogy a világ békéjének útját egyengesse a revízió gondolatának előtérbe állításával. Revízió! Minden bus magyarok álma. Szomoru és lehangoló idők fénylő reménysugara. Mi volt ez eddig? Leláncolt rabok bus sóhája. És mi most? Európa négy nagyhatalma közül háromnak: Angliának, Olaszországnak s a nemzeti őseréjére lett Németországnak egyhangú óhája, amelyet elodázni és hátráltatni még lehet, de megakadályozni nem. Mert el kell jönnie, ha az önzés és gyűlölet minden fegyvert felhasználják is ellene. Csak idő kell hozzá, mint az elmérgesedett és elhanyagolt seb gyógyulásához. Hamar nem megy, mint ahogy a gyűlölet sem változhatik márról holnapra szeretetté. Várni kell rá türelemmel, bizalommal és kitartással, mint ahogy az egészséges láb várja a beteg kar gyógyulását, mert csak a kettő együtt jelent egészséget. A revízió végrehajtása a népek gondolatának éln halad. Mi is vezéreszmének tartjuk és hirdessük, de itthon mindent el is kövessünk, ami sietteti. Ne ugy tegyünk a revízióval, mint Mári néni az elveszett okuláréval, hogy jaj, lelkem, nem látom, hol van, csak akkor tudom keresni, ha majd megtalálom... Dolgozzunk érte sokat, mindenkinél többet, higgyünk benne törhetetlenül jobban, mint akárki más fia, mert nekünk az az életünket jelent. A másik kezünket s a másik lábunkat, amelyeket lebilincseltek...

(—s.)

A Kormányzó Ur Kállay Tibor földművelésügyi miniszterrel a mezőgazdasági kiállítás megnyitására indul.

Tízszázalékkal csökkenfik a kéményseprési díjakat

Fabinyi Tihamér kereskedelmi miniszter két napig tartó értekezlet után elhatározta, hogy leszállítja a kéményseprődíjakat, amelyek tulmagas volta az elmúlt héten a parlamentet is felfalcoztatta. A napokban kiadandó rendelet Budapesten tízennégy százalékkal, vidéken tíz százalékkal csökkenti a kéményseprési alapdíjakat, valamint a többi kéményseprési munkadíjakat.

A Faluszövetség az OFB-hez fordul az ercsi vagyonsváltásgföldek ügyében

Az ercsi Faluszövetség azzal a kéreessel fordult a központhoz, hogy a vagyonsváltásgföldek juttatásánál felmerült sérelmeiket vizsgálja meg és az Országos Földbirtokrendező Bizottságnál járjon közbe az ercsi gazdák érdekében. A Faluszövetség központja kiküldötte Wieser Béla titkárt, aki megvizsgálta az ügyet és megállapította, hogy a vagyonsváltásgföldek kiosztásánál igen sok arra érdemes és igényjogosult gazda mellözésben részesült. Elkészítette az OFB egyesbírói ítéletének felebbezését, melyet március hó 28-án nyujtott át a Faluszövetség, az ercsi gazdák küldöttsége élén, Börcsök Andornak, az OFB elnökének, aki nagy megértéssel hallgatta meg a gazdákat, megígérte, hogy ügyüket hamarosan tárgyalás alá véteti és minden jogos és méltányos igényt igyekezni fog kielégíteni. A küldöttség megnyugvással vette tudomásul az elnök kijelentését.

Az Isteni Gondviselés utjai kifürkészhetetlenek, sokszor okoztak váratlan meglepetést. Akkor jön leginkább a segítség, mikor a szükség legnagyobb. Ne szalaszszuk el most az alkalmat, április 7-én kezdődik az új osztálysorsjáték. 42.000 nyereseményt sorsolnak ki 7.772.000 pengő összegben. Csekély költséggel, 3—6—12—24 pengővel egyszerre gazdag lehet, mert nyerhet 10, 20, 25, 30, 40, 50, 100, 200, 300 ezer pengőt is. Rendeljen tehát még ma egy sorsjegyet bármelyik fővárosi utca: fizetni van ideje a húzás előtt.

**B
E
BANK
K
Ö**

Ne feledje el az új sorsjátékhöz osztálysorsjegy szerencseszámát levelezőlapon vagy telefonon

NALUNK MEGRENDELNI

BENKŐ BANK

R-T.
BUDAPEST,
ANDRÁSSY-UT 56
Tel.: 28-6-47

VILÁGKRÓNIKA

Japán kilépett a Népszövetségből

A japán kormány március hó 27-én közölte a Népszövetség főtítkárával a *Népszövetségből való kilépését*. A kilépés bejelentésével egyidejűleg Tokióban császári leiratot bocsájtottak ki, amely hangoztatja, hogy Japán kilépése ellenére továbbra is együtt fog működni a Népszövetséggel a béke biztosítására irányuló mindennemű erőfeszítés megtételénél. Japán a kilépéssel azzal indokolja, hogy a Népszövetség kiküldött bizottsága a japán-kínai viszály ügyében fontosabbnak tartotta a gyakorlatban alkalmazhatatlan szabályok és elvek megtartását az igazi béke biztosításánál.

MacDonald leszerelési tervét általánosságban elfogadták

A Genfben üléselő *leszerelési értekezlet* főbizottságában, MacDonald angol miniszterelnök leszerelési tervzetének vitája során, *Titulescu* román külügyminiszter a kisantant nevében módosító indítványokat kívánt, míg a svájci és holland kiküldöttek az angol tervezetet nagy előhaladásnak nevezték. *Táncos* Gábor magyar kiküldött kijelentette, hogy a magyar kormány és Magyarország közvéleménye Anglia miniszterelnökének nemes kezdeményezését azzal a rokonszenvvel fogadta, amelyet az méltán megérdemel. Reméli, hogy ennek a tervezetnek az alapján a fegyverkezési határozmányoknak az egyenlőség elve alapján való gyakorlati megoldása mindenki által elfogadhatóvá lesz. A spanyol, orosz és kínai kiküldöttek felszólalását követően a *francia kiküldött* késznek nyilatkozott az angol tervet a vita alapjául elfogadni. A belga kiküldött általánosságban szintén hozzájárult a tervhez. A *németek képviselője* üdvözölte Nagybritannia lépését és kifejtette, hogy ma már az egész világ tisztában van azzal, hogy az általános bizonytalanságot mindezekelőtt a békeszerződések igazságtalan rendelkezései okozzák. Az *értekezlet főbizottsága kimondotta, hogy a további vita alapjául az angol tervet elfogadják*. A leszerelési értekezlet április hó 25-ig elnapolták.

A négy nagyhatalmi szerződés terve.

A *Mussolini* által javasolt négy nyugati nagyhatalom szerződésének szövegét több genfi küldöttséggel közölték. A szerződés hat cikkelyt tartalmaz. Az elsőt az aláíró négy nagyhatalom kötelezi magát, hogy *politikai együttműködést valósít meg a háborús erőszak kizárására vonatkozó nyilatkozat szellemében*. A második cikkely a *békeszerződések revíziójának lehetőségével foglalkozik,*

összhangban a népszövetségi alapokmány rendelkezéseivel. A harmadik cikkely *Németország jogegyenlőségéről szól*. A negyedik cikkely azoknak a kérdéseknek a szabályozására irányul, amelyek nemcsak Európát érintik. Az ötödik cikkely kimondja, hogy a szerződés tíz évre szól és felmondását egy évvel előbb be kell jelenteni. A hatodik cikkely szerint a szerződést jegyzékbevétele végett bejelentik a Nemzetek Szövetségének.

A kisantant tiltakozása a revíziós politika ellen

A kisantant három államának általános tanácsa legutóbbi ülést tartott. A kiadott közlemény szerint a kisantant államai nem ismerhetik el, hogy az egyes államok jó viszonyának szolgálatot tesznek olyan megegyezések, amelyek mások jogaival akarnak rendelkezni. A kisantant államai már e pillanattól kezdve a leghatározottabb fenntartást jelentik be ilyen egyezmények esetleges megkötése ellen, amennyiben ezek jogaikat és politikájukat érintik. A kisantant három állama sajnálja, hogy legutóbb a revízió gondolatát is kiemelték. Szerintük a revíziós politika, amely szükségszerűen erőlyes visszahatást érteszt, *nem alkalmas a nemzetek megnyugtatására és a bizalom érzésének erősítésére*.

Hitler teljhatalmat kapott

A német birodalmi ülés az elmúlt héten 441 szóval 94 ellen elfogadta azt a messzemenő felhatalmazási törvényt, amely a *következő négy esztendőre Hitler és kormánya kezébe helyezi Németország sorsát*. A német nemzeti kormány most már tehát magában egyesíti a birodalmi elnök és a birodalmi gyűlés együttes hatalmát a törvényhozás terén. Nincs széke többé a parlamentre. A parlamentnek még az sem áll jogában, hogy az esetleg neki nem tetsző törvényeket hatályon kívül helyezze. Az ülésen a szocialista szónoknak válaszulva a kancellár a következőket mondotta: *„Magukra nincs szükségem. Most én dolgozom a munkások érdekében és én nem beszélek, hanem cselekszem!”*

Minden szerződés szent, de egyik sem örökéletű

MacDonald angol miniszterelnök az angol alsóházban az elmúlt héten beszámolt legutóbbi nagyjelentőségű utjáról. Egy híres politikus azt mondotta, — szólott többek közt — hogy *minden szerződés szent, de egyik sem örökéletű*. A Mussolini terve szerint javasolt együttműködést a Népszövetség keretén belül valósíthatnák meg. Az angol kormány ki fogja dolgozni a terv további részleteit, még pedig úgy, hogy az ne csak a béke ál-

talános biztosítéka legyen, hanem a béke megszervezésére is szolgáljon. A terv a fősúlyt arra veti, hogy a Nemzetek Szövetsége teljesítse az alapokmány 19. szakaszából — a revízióra vonatkozó jogból — ráháramló kötelezettséget és ennek a kötelezettségnek teljesítésénél nem szabad a kisállamokat megfosztani az őket megillető szerepléstől. Párisban a francia miniszterek kijelentették, hogy kívánják a négy európai nagyhatalom őszinte együttműködését a béke érdekében.

Április 7-én

Amerika számos államában szabad lesz a sörvívás

Roosevelt elnök aláírta az amerikai szesztilalom módosításáról szóló *törvényjavaslatot*, amely megengedi 3.2 százalék szesztartalmu bor, sör és gyümölcsle árúsítását. A *törvény április 7-én lép életbe*; érvényességéhez azonban még az egyes államok hozzájárulása is szükséges és így a helyzet a következő: 13 állam törvényhozása már hozzájárult a törvény hatálybalépéséhez, 24 államban az erről szóló törvényjavaslat tárgyalás alatt van, 11 állam pedig nem foglalkozott a kérdéssel. Ez a 11 a tulajdonképpen száraz állam.

Az Egyesült Államokban futótűzként terjedt el az a hír, hogy *Roosevelt* elnök aláírta a sörtörvényt. *Milwaukee*ban, amely egykor sörről volt híres, megszólaltak az összes gyárak gőzkürtjei, meghuzták a harangokat, több más városban pedig villamosvilágításu feliratokban tudatták, hogy *„szabad a sör”*. A kanadai határon óriási mennyiségű maláta vár az Egyesült Államokba való bevitelre.

Az orosz kormány nem engedi a földművelőket a városokba

A szovjetkormány két évvel ezelőtt az iparfejlesztést tüzte ki főcéljául. Ezért az ipari munkásokban jelentkező hiány pótlására felszólította a kollektív gazdaságokat, hogy nélkülözhető gazdasági munkásaikat birják rá az ipari pályákra való áttérésre. Akkoriban külön jutalmakat is fizettek és az ipari munkásokká átvedlett földmunkásoknak rendkívüli kedvezmények engedélyeztek. 1932 közepe óta azonban a világválság folytán az orosz ipar helyzete annyira leromlott, hogy mind nagyobb mértékűvé vált a munkanélküliség az ipari munkásság körében. Ez most arra indította a szovjetkormányt, hogy *rendeletet bocsásson ki a földművelőknek ipari központok felé történő önzörlésének minden eszközzel való megakadályozására*.

Hasznos tudni

mindazoknak, kik az ártalmatlan és tisztán természetes hashajtó ásványvizek iránt, nagyobb bizalommal viseltetnek, hogy

Schmidthauer **Igmándi** keserűvíz

hatékony forrás-sókban egész Európa leggazdagabb llynemű ásványvize. Rendszerint már kis adag: $\frac{1}{4}$ vagy $\frac{1}{2}$ pohár elegendő, miáltal a nagyobb mennyiségek fogyasztása feleslegessé válik, tehát gazdaságilag is viszonylag a legolcsóbb.

80 éves multam,
mert IGMÁNDI-t ittam.
Minden héten egyszer,
fél pohárral reggel.
Az Igmándi
víz használatát el-
őlegeti mindenit-
t naponta!

A mezőgazdasági kiállítás és vásár

Március hó 23—27. napjain ünnepli diszben fogadta a budapesti Pongrácuti telep a gazdák ezreit és ezreit, kik feljöttek a kiállításra, hogy megtekintsék a haladó magyar mezőgazdaság legszebb termékeit. Sokan jöttek, hogy csak gyönyörködjenek a magyar gazda munkájának szép eredményében, de sokan azért is, hogy nemesítő, vérfrissítő tenyészanyagot, vetőmagot, hasznos gazdasági eszközöket vásároljanak.

Megállapíthatjuk, hogy hagyományos gazdasági kiállításunk a mai néhez időkben sem veszített jelentőségéből. Bemutatva láttuk most is az állattenyésztő és növénytermesztő gazdavilág legszebb termelvényeit. Nemes jellegű tenyészállatok, elsőrendű vetőmagvak, a legkényesebb izlést kielégítő borok, vaj, sajtok stb. gazdasági termékek voltak láthatók a kiállítás díszes csarnokaiban. A kiállított állatok, termények és készítmények elsőrendű szakemberek bírálata alá kerültek, s így a kiállítók utmutatást nyertek jövő munkájuk vezetésére, viszont a látogató gazdák irányítást a termények és állatok értékelésére.

A vásárlás élénk volt. Akinek csak anyagi viszonyai megengedték, megszerzett egy bikát, kant vagy kost, abban a gondolatban, hogy a mai néhez értékesítési viszonyok közt csak a legjobb tenyészanyag ivadékaiból lehet pénzt remélni.

Nagy érdeklődés mutatkozott a nemesített növénymagvak, a mezőgazdasági oktatás és kísérletügy gyönyörködve tanító pavillonjai, valamint a halcsarnok pompás gyűjteményei iránt is.

Meg vagyunk győződve arról, hogy minden vérbeli gazda új erőt és lelkesedést merített a kiállítás szemléletéből. Igazolta ez a magyar gazdáknak rejlő törhetetlen munkaerőt, mely tud dacolni a sors átmeneti csapásaival. Reméljük, hogy Mussolini és Mac-

Donald lángelméjéből megszületik az új kor, melyben tényleg megszűnnek a megpróbáltatás évei és a jövő évi kiállításra már a gazdasági fellendülés boldog érzésével gyűlhetünk egybe.

Dijnyertes kiscgazda-nevelésű állatok

Az állatkiállítók közt kiscgazdák is szép számmal szerepeltek. Így a lovak pavillonjaiban feltűnést keltettek a jászberényi, a hódmezővásárhelyi, komáromi, a békéscsabai méntelepek körzetéből a kistenyésztők törzskönyvelt angol félvérei, valamint a Tolnatamási és Vidéke Félvérlo-tenyésztő Egyesület nemes kancanyaga. A szarvasmarhák csoportjában pedig nagy elismerés jutott osztályrészül a somogyvármegyei, valamint a tolnavármegyei szarvasmarhatenyésztők telivér szimmentáli, illetőleg hazai pirostarka bikáinak.

Kitüntetésben részesültek a következő kiscgazdatenyésztők állatai:

Félvér-mének csoportjában: III. díjjal Lovistyek István (Csepel), elismerő oklevéllel Herbály Lajos (Me-

zötur) és Windisch József (Tiszapüspöki) csődőrei.

Félvér-kancák csoportjában: I. díjjal Varga József (Regöly), II. díjjal Szarka János (Karcag), III. díjjal ifj. Györffy Sándor (Turkeve), elismerő oklevéllel Győri sz. János (Tamási) és Molnár Károly (Törökszentmiklós) kancái.

Félvér-csikók csoportjában: I. díjjal Kersák Sándor (Magyarkeszi), II. díjjal K. Németh György (Tamási), III. díjjal Selyem Ferenc (Regöly) csikói.

Nonius-mének csoportjában: I. díjjal Kardos József (Apátfalva), elismerő oklevéllel Bajnóczi Ferenc (Makó) csődőrei.

Nonius-kancák csoportjában: I. díjjal Tótkomlós község és Sonkoly György (Szarvas), II. díjjal Benkó András (Szarvas) és Sonkoly Mihály (Szarvas), III. díjjal Medvegy János (Szarvas) és Takács Mihály (Makópuszta), elismerő oklevéllel Tamási Péter (Makó) és Kockás István (Makó) kancái.

Szimmentáli bikák csoportjában: I. díjjal Szieb András (Szekszárd),

Bábolnai négyesfogat a tenyészállatvásáron.

Ezüstkolompos-vándordijért fognak versengeni az állattartó gazdák a Faluszövetség somlóvásárhelyi kiállításán

Csepregi István (Alsok), Bódisz István (Alsok), Pecséth János (Alsok), II. díjjal Szieb András (Szekszárd), Csepregi Mihály (Alsok), Kurucz Mihály (Alsok), Radovits István (Alsok), III. díjjal Kovács István (Zimány), Szalay István (Alsok), Bilecz Ferenc (Gölle), Kiss-Fónai Márton (Fonó), Zsalakó Kálmán (Zimány) és elismerő oklevéllel Puska János (Gölle) és Riba János (Kaposvár) bikái.

Szimmentáli tehének csoportjában: I. díjjal Szieb András (Szekszárd), II. díjjal Radovits István (Alsok), elismerő oklevéllel Bálizs József (Fonó) tehenei.

Magyar pirostarka bikák csoportjában: I. díjjal Zsalakó Kálmán és Nagy István (Zimány), II. díjjal Puska János (Gölle), III. díjjal Hegedűs János (Büssü), Varga Ernő (Hódmezővásárhely), Kenéz József (Hódmezővásárhely), elismerő oklevéllel Póka János (Hódmezővásárhely), Varga József (Gölle), Horváth István (Porrog), Kenéz József (Hódmezővásárhely) bikái.

Magyar pirostarka tehének csoportjában: I. díjjal Fónai Lajos (Fonó), Krámer Konrád (Mucsfa), Arnhold Henrik (Mucsfa), Szieb András (Szekszárd), II. díjjal Pókos Sándor (Alsok), Schmidt János (Mucsfa), Lengyel József (Fonó), Gere Ferenc (Kecskemét), III. díjjal Schmidt János (Mucsfa), Puska János (Gölle), Zsalakó Kálmán (Zimány) tehenei.

A tejelési díjazásban kitüntetést nyertek: Pecséth János (Alsok), Puska János (Gölle), Bódisz István (Alsok), Schadt Henrik (Kaposzsekeső) és Radovits István (Alsok) állatai. Gratulálunk!

Nagy mértékben esett a kenyérfogyasztás világszerte

Az évi kenyérfogyasztás fejeként és kilogrammonként a következőképpen alakult az 1909—1914 (zárójelben) s 1922—1927. években:

Németország (92) 65, Argentína (178) 151, Ausztrália (179) 178, Belgium (228) 181, Kanada (312) 188, Dánia (112) 118, Spanyolország (163) 158, Egyesült Államok (146) 133, Finnország (55) 43, Franciaország (224) 195, Angolország (163) 158, Hollandia (120) 117, Olaszország (167) 183, Portugália (55) 66, Svédország (70) 82, Svájc (142) 131.

Ezek a számok azt igazolják, hogy a kenyérfogyasztás majdnem mindenütt esett és csupán néhány országban emelkedett egész csekély mértékben.

**MINDEN ÚJ
ELŐFIZETŐ**

a falusi
polgár tá-
borát erősíti!

Jelentettük, hogy a Faluszövetség nagyszabású járási kiállítást rendez a pünkösdi ünnepeken Somlóvásárhelyen. Wieser Béla, a Szövetség központi titkára március hó 24., 25. és 26-ik napjain meglátogatta az egyes községeket, ahol a rendezőbizottságok beszámoltak az eddigi eredményekről. Az érdeklődés a kiállítás és a vele kapcsolatos ünnepségek iránt máris igen nagy, úgyhogy a somlóvásárhelyi kiállítás méltóképpen fogja képviselni a járás gazdasági és kulturális előrehaladottságát és főleg nagymértékben fogja szolgálni a híres somlói bor értékesítésének ügyét.

Természetesen a kiállítás legszebb és legértékesebb csoportja a borkiállítás lesz, melyen a Somlóhegy pincéinek elrejtett kincsei: a folyékony arany színű, zamatos somlói borok fognak felsorakozni karesz üvegekben. Igen fejlett a járás háziipara és a túskevári agyagosok által készített különféle népies agyagmunkák általános feltűnést fognak kelteni.

A kiállítással kapcsolatosan a Veszprémmegyei Gazdasági Egyesülettel, valamint a Veszprémmegyei Baromfitenyésztők Egyesületével karöltve, állatdíjazás is lesz és a különböző értékes díjakon, érmeiken és okleveleken kívül, a Faluszövetség ez alkalommal egy vándordíjat, — ezüst kolompot — létesít a legjobb kisgazdanevelésű üsző díjazására. Az állattartó gazdák már most versengenek azért, hogy az ő községükben csilingeljen az ezüst kolomp.

A kiállítással kapcsolatosan az ünnepségek egész sorát rendezi a Faluszövetség és gondol arra is, hogy a kiesfekvésű, kirándulásra igen alkalmas Somlóhegy megismertetésére és nyaralási szempontból is számbavehető előnyökkel rendelkező Somlóvidék megismertetésére a budapesti látogatók ezreit vigye le a kiállításra filléres gyorsvonattal.

A rendezőbizottság élén Antal Lajos tb. kanonokkal teljes odaadással dolgozik a kiállítás sikere érdekében.

Földmunkás-küldöttség a miniszterelnök előtt

Gömbös Gyula az elmúlt héten a miniszterelnökségen fogadta a földmunkás-vállalkozó szövetkezetekben tömörült földmunkások, kubikosok küldöttségét, amelyet Zichy Gyula gróf kalocsai érsek vezetett. A küldöttségben résztvettek azok az országgyűlési képviselők, akiknek kerületében kubikmunkások nagyobb számmal élnek. Ott volt Czettler Jenő, a képviselőház alelnöke, Schandl Károly, Krüger Aladár, Tóth Pál és Ernyey István országgyűlési képviselő, továbbá Steuer György volt országgyűlési képviselő.

A küldöttség kívánságait Zichy Gyula gróf kalocsai érsek tárta a miniszterelnök elé. Utalt arra, hogy a kubikmunkásság mindenütt súlyos gazdasági nehézségekkel küzd és a munkaalkalmak megteremtését kéri a miniszterelnöktől. A munkások nevében Oláh Mihály, a csongrádi földmunkás-szövetkezet elnöke kérte a miniszterelnököt, hogy juttassa őket munkához.

Ezután Gömbös Gyula miniszterelnök válaszolt.

— A földmunkásság kérdése tekintetében — mondotta többek között — a közeljövőben bizonyos eredményeket helyezhetünk kilátásba, mert a kormány a tiszaszabályozási gátmunkálatokra meglehetősen összegeket bocsátott a földművelésügyi miniszter rendelkezésére. Itt igen jelentős kiterjedésű munkaalkalmakat teremtettünk. A

budapest—kecskeméti ut megépítésénél is nagyobbarányú földmunkálatok indulnak meg. Nagyon nagyarányú munkálatok indulnak meg, még pedig szétszórvva az ország minden részében, az ugynevezett bekötökutak építésénél is.

— Mondanom sem kell, hogy minden magyar ember és így a földmunkásság, a kubikosok is, közel állanak szívemhez. Azt sem kell külön mondanom, hogy a kubikosok különösen érdekelnek engem, mert tudom, hogy igen értékes rétege ők a magyar munkásságnak. Értékes magyar elem, amelynek gondozása elsőrendű kötelességünk. A magam részéről szívesen foglalkozom ügyekkel és azokkal a problémákkal, amelyek az ő ügyükkel kapcsolatosak.

— Az bizonyos, hogy ebben a nehéz időben csak egy lelkileg kiegyensúlyozott nemzet tud a viharban megállani. Méltóztatassanak abban a nyugodtságban megmaradni, amelyet eddig tanúsítottak és ne üljenek fel az ugrató politikai agitációnak. A munkaalkalmak megteremtése a feladatunk és mi ezen a téren meg fogjuk tenni kötelességünket. Ezt különben eddig is megtettük, hiszen a 15 milliós beruházásokból igen jelentős összeg azokra a munkálatokra esik, amelyet a földmunkások végeznek.

A miniszterelnök szavait megnyugvással fogadta a küldöttség.

Az új 30-ik magy. kir.

Osztálysorsjáték

Vasárnap

2

Hétfő

3

Kedd

4

Szerda

5

Csütörtök

6

Péntek

7

húzása pénteken kezdődik

Saját jól fölfogott érdeke, hogy a kapott sorsjegy árát mindenki a napokban fizesse meg, különben nincs nyereményjogosultsága!

Ha még nincs sorsjegye, siessen venni bármelyik főelárusítónál, mert mindenkinek és minden egyes sorsjegynek egyforma a nyerési esélye! Nyerni azonban csak az nyerhet, akinek sorsjegye van!

Hivatalos ára az 1. osztályú sorsjegynek az összes főarúsítónál:

$1/8=3$, $1/4=6$, $1/2=12$, $1/1=24$ pengő.

Állandó és kitartó játék által

érhető eredmény!

A szerencse útja mindenkinek nyitva áll!

Gabonaadót szednek Szovjetországban

Az orosz szovjetkormány rendelete szerint a folyó termelési évtől kezdődően megszüntetik a gabonabeszolgáltatási kötelezettséget és helyébe a gabonaadót vezetik be. Ezzel a termelés fokozását remélik elérni, mert a gabonaadó fizetésével a termelő mentesül ama kötelezettsége alól, hogy esetleg a szomszéd birtokosnak kelljen gabonafeleslegét, ellenszolgáltatás nélkül, átadnia. A gabonaadó kiszámításánál a hektáronkénti termés-átlagokat, a termelő területek minőségét, a termelés módját és a termelő helyzetét veszik tekintetbe. Három adózási csoportot állítottak fel, még pedig: 1. kollektív gazdaságok traktorállomással, 2. kollektív gazdaságok traktorállomás nélkül és 3. önálló földművelők. Az adó az első csoportban a legalacsonyabb, a harmadikban a legmagasabb. Az adó nagysága az első csoportban 0.5—2.7 százalék a hektáronkénti termés mennyisége után, a második csoportnál 0.8—3.3 százalék.

1800 pengős bevétel műkedvelő előadásokból

A peremartoni Faluszövetség jubiláris közgyűlése

Március 25-én tartotta meg a peremartoni Faluszövetség évi rendes közgyűlését. Ez a közgyűlés egyuttal jubileumi közgyűlése volt, mert Peremartonban öt évvel ezelőtt alakult meg a Faluszövetség. A Faluszövetség központjának képviselőjében akkor Nagy Sándor igazgató jelent meg és az ő lelkesítő szavai indították el a tömörülni szándékozó tagokat azon az uton, amely a mai eredményhez vezetett. A közgyűlés a legmelegebb hálával emlékezett meg Mayer János ny. földművelésügyi miniszteréről, a Faluszövetség elnökéről, aki 8000 pengő államsegélyt adott a peremartoni Faluszövetségnek és így lehetővé tette egy szép kulturház felépítését és Peremartonban a kulturális élet megindulását. A Faluszövetség Peremartonban igen élénk kulturális munkát fejtett ki az elmúlt idő alatt és egy táborba tömörítette a község intelligenciáját és minden

rendű és rangú lakosát. Műkedvelő gárdájuk sok előadást rendezett, az előadások bevétele körülbelül 1800 pengőt tett ki. A megejtett tisztújításon a következő vezetőséget választották meg: Elnök: Stróbl Tivadar községi vezető jegyző; alelnökök: ifj. Élő János közbirtokossági elnök; Szabó Sándor községi bíró és Czau János közygám; titkár: Angeli Márton jegyző; pénztárnok: ifj. Szabó Ferenc; ellenőr: Reider József; háznagy: Léber Flórián; számvizsgálóbizottság: ifj. Viszpergel József, Tremmel Kálmán, Varga János K.; választmányi tagok: Czeck Mihály, Jankovics János, Szigeti József, ifj. Kovács József, ifj. Mészáros Lajos, ifj. Cs. Tremmel Vendel; vigalmi bizottság: Ispaiics József, Markó János, Szabó József, Siliiga István, ifj. Mészáros Lajos, Czau Gyula, Szabó István és Virág Lajos.

Hogy született meg 70 koronából az orosházi gazdák nagyszerű székháza

Orosháza, március hó.

Ragyogó tavaszi nap. Tenyérnyi felhő sincs az égen. A derék orosházi gazdák kémelek a láthatárt, mert a szomjas földnek esőre volna szüksége. Egy kissé elmaradt a vetés, mondogatják, kihúzódott a tél és a tavasz nehezen akar előgördülni. Tekintélyes gazdák fiatalok, öregek, vesznek körül bennünket. Beszélgetünk. Mi másról, mint ami a szívüket nyomja. Az adóról, a gazdasági bajokról, na meg közben a reményekről is.

A Kisbirtokos Szövetség hatalmas székháza tele van a tanyákról jött emberekkel. Olvasnak, vitatkoznak, a fiatalság billiárdozik, vagy hasznos dolgokkal szórakozik.

— 70 koronából született meg a gyönyörű székház, — így meséli Csizmadia András, az orosháziak népszerű követe. — Igen, 70 koronánk volt és összesen 32-en voltunk. Ennyi volt a pénz és az ember. És mi mégis neki mertünk vágni az ismeretlennek, hogy otthont és székházat teremtsünk az orosházi gazdatársadalomnak. Sokáig néztük, hol lehetne egy házat megvenni. Végre rátaláltunk a Fő-téren. Az igaz, hogy egy kicsit borsos volt az ára. Mi azonban nekiindultunk a 70 koronával és 32-en vállaltuk a kezességet a banknál, amely a pénzt folyósította részünkre.

— Hála Isten, — vetik közbe többen — elértük, hogy a 32 tagból 1700 lett, a 70 koronából pedig ez a pompás, hatalmas székház került a tulajdonunkba.

— Amikor székházunk már megvolt, — magyarazzák a vezetők — elhatároztuk, hogy fiatalságunkat magunk köré gyűjtjük. Nem engedhetjük meg továbbra, hogy a fiatalság városvégi koreszmákban haszontalan foglalkozásokkal töltse idejét. Emeletet építettünk székházunkra, ahol az ifjusági osztályunk Zabrák Pál elnöklelte alatt 470 tagból áll. Egy fedél alatt vagyunk mindnyájan: a múlt és a jövő.

— A napokban zajlott le nálunk az állatvásár. Az orosházi kisczadák ugyanis nagy sulyt vetnek az állattenyésztésre, nemcsak a világszerte híres orosházi buzával, hanem gyönyörű állataikkal is irányítói a környék gazdasági életének. A tavaszi állatvásárra 60 darab fiatal bikát vezettek elő a kisczadák, amelyek mind elkelték a legjobb áron.

— Állattenyésztésünk, — magyarázza Csizmadia András — magas fokon áll. Népünk szereti az állatot és nem sajnálja érte a pénzt sem. Elmegyünk mi az ország bármelyik sarkába, sőt a külföldre is, hogy szép anya- és apaállatokat szerezzünk be, mert jól tudjuk, hogy az istálló-

HETI TEREFE

A bikavásárlás és eladás esetei

ból jön a haszon a házba. Az orosházi tenyészállatok az egész országban közismertek. Nemcsak a kiskgazdák, hanem az uradalmak is vásárolnak tőlünk.

— És mindezt elértük azzai, hogy a székházban közös akarattal, előre megbeszélte alapon intézzük az egész orosházi határ termelését és állattenyésztését

A székház nagytermében gazdasági előadásra gyűltek össze a gazdák. Zsufolásig megtelt a nagyterem. A Faluszövetség részéről Szekeres László dr. főtitkár érkezett le. Zabrák Pál elnök hazafias és lelkes szavakkal nyitotta meg az előadást, amelynek keretében reámutatott arra, hogy csak vállvetett munkával tudjuk előbbrevinni az ország gazdasági életét. Ezután Szekeres László dr. főtitkár tartotta meg előadását: A világválság és nemzetünk címmel. Előadásában kimutatta, hogy a falu népe még mindig szervezetlen. Egységes gazdafrontot kell teremteni a mindjobban fenyegető kartelekkel szemben. Csak az a nép boldogulhat, amely a fogyasztópiac igényeinek megfelelően termel és termelvényeit állatain keresztül tudja értékesíteni. A világgazdaság helyzete bennünket is földre tepert, azonban az ipari álmok helyzete sokkal rosszabb, mint hazánké, mert ez a föld mégis csak kitermeli mindazt, amire az egyének, a családnak, a közösségnek, a nemzetnek szüksége van. Hittél, akarral és magyaros meg nem alkuvással kell dolgoznunk a magyar feltámadásért.

Ezután Csizmadia András, Zabrák Pál és mások hozzászólása után lelkes hangulatban oszlott szét az orosházi gazdák gyűlése.

Künn, a Piactéren, még sokáig együtt voltak az emberek. Meghányták, vetették maguk között a hallottakat. Amikor egy csoport mellett elhaladunk, fülünkbe cseng az egyik gazda mondása:

„Bizony a magyar feltámadást magunknak kell kiharcolni!”

Magamban igazat adtam az orosházi gazdának.

Szekeres László.

Egy év alatt 14 millió zsák kávé semmisített meg Braziliában

Brazília (Délamerika) a kávéárak továbbcsökkenésének megakadályozására az elmúlt termésév során több, mint 14 millió zsák kávé semmisített meg, 9,2 millió mázsa összszulynban.

Az új termést, amely a nyár közepén kerül piacra, 20 millió zsákra, azaz 13 millió mázsa becsülik, amiből szakértők szerint a folyó termésév első felében legalább 6,2 millió mázsát kell majd megsemmisíteni a további árzuhanás megakadályozására.

Hát a bika se utolsó legény a maga fajtajában, bár igen sok az irigye, különösen az emberi társadalomban, hogy telhetetlen, mint a nagymérvű álláshalmazó. De csak ez lenne a legnagyobb baj máma. Bár az emberi álláshalmazókat is olyan kevés érdekelné a saját maguk előhaladása, mint a bikát s annyit tennének a közgazdasági állapot fellendítésére, mint az önzetlen tevékenységnek ez a kétszarvú bajnoka, aki a politikához igen keveset ért, de a gazda baját jobban megoldja meg, mint egy sor tanácskozás s akár tíz öreg kegyelmes ur, legyen az akármiféle halmain az állásoknak.

Ez pedig szentegyház.

Mert lám, ha csak az bizonyosodik is be általa, hogy nem mindenhez szükségeltetik a politika s vannak életbevágóan fontos kérdések, amelyek annak bekapcsolása nélkül is teljes tökéletességgel megoldhatók, akkor emeltesd kalap a bika előtt, aki a saját társadalmának egységét is jobban megvalósítja, mint a politika sok agyafurt bajnoka.

De Isten látja lelkem, nem a politikusok az okai.

A kiválasztáson a hiba, amit avégből állíthatok, amiről bikavásárláskor győződtem meg a tenyészállatvásáron.

Hogy eljött a bíró, a jegyző, a törvénybíró, két esküdt és még külön két gazda. A bikavásárlás okáért.

És igen nagyon körülnézelődtek a választékban. Alul, felül, elül, hátul, jobbról, balról, balról jobbra, jobbról balra, felülről le, alulról föl, fejtől faruk, fartól fejnek át meg átvizgálták, aki csak érdembe jöhetett, csak éppen a hangjára nem voltak kíváncsiak, lévén az nem is fontos, mert csak levegő.

A köztevékenységre való rátermettség a fontos, azt pedig igen való erősen szemlélik. Mindenki a maga akurata és véleménye szerint, bár a választás nyílt szavazással történik, mint ahogy nem titkos a bikának egész közéleti pályája sem. Szem előtt történik, mint a fűnöves vagy a kalászerés. Ezért nincs is baj miatta s csak rágalom, ha az öreg telhetetlen álláshalmazók bűnével illetik, akik ellenkezően annyi kárt csinálnak a köznek, hogy azt a falu bikái a legnagyobb igyekezet árán sem tudják ellensúlyozni.

Érzik ezt a vásárlók, azért a gondos igyekezet, hogy a falu önvédelmi fegyvere tökéletes legyen.

Az egyikre meg is van már az alku. Telvív szimmentáli, másfél éves, 1000-re tartották, 800 pengőért adják. A

jegyző belesap az árusító nagybirtoke tenyerébe A bíró is.

— Gyérünk a másikkhoz! — indul a jegyző.

Az Somogyból való kiskgazdái. No lám, a bika még az emberi társadalom között se igen türi a különbséget. Ha jó, jó az — itt is, ott is.

Csak egy kis hiba esik a vásár végén, ami igen tanulságos.

Jó a bika, szép a bika. Erős is, nagy is. Kétéves fajszimmentáli. A gazda 800 pengőre tartja, megveszik hétért s akkor jön a gazdasági felügyelő a vásárt ellenőrizni.

— Ez a vétel érvénytelen! — jelentí ki határozottan.

Mindenki összenéz.

— Miért? — kérdezi Pusztá János eladó.

— A bika árát a katalogusban 650-ben állapították meg. A tulajdonos szabta meg az árat. Többért eladni nem szabad.

Pusztá János feje lekókad:

— Ezt nem tudtam! Hát akkor annyiért! — és belesap a vevők kezébe. A béke szent is.

— No, Pusztá János gazda, ma baklövést követelt el — mondom, amikor kissé visszamaradok hozzá.

— Hát azt! — feleli egykedvűen és értelmes tekintete elmereng kissé:

— De nem én vagyok az oka. Rongy most minden, ami a kezünkön megy át. Mintha elátkozták volna. Nézzé ennek a bikának az anyját és megindul előttem a hosszú jászol másik vége felé, ott rávág egy óriási lomha tehén tomporára, mire az felkászmalódik. Akkora, mint egy kisebbfajta elefánt.

— Ezt négy százra hagytam. Otthon nem is reméltem, hogy megkapom érte. Itt első szóra megadták. Ezen is többet kereshettem volna... Most már egész bizonyos.

— Ugy gondolom én is.

Pusztá János bólogat a fejével:

— Csak szét kell nézni mégis alaposan a gazdának, ha boldogulni akar. Mi messze vagyunk innen, az Isten háta mögött. Ott nincs ára semminek. 40 fillér az állat élősúlyban, s úgy is alig van rá vevő. Minket az ág is huz...

Elbucszom Pusztá Jánostól s a két bikára gondolok, amelyeket jövő héten egy kis bakonyi falucskába fognak szállítani, hogy a közjó érdekében áldásos működésüket megkezdjék. Az egyiket öröm, a másikat bosszankodás kíséri...

JÁNOS GAZDA.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A csemegetengerik

A magyarok mindig szívesen fogyasztották a „tejes“ kukoricát. Ujabbán már az osztrákok is fogyasztóivá szegődtek.

Még több tengericsövet tudnának eladni gazdáink a piacon, ha ügyelnének arra, hogy a tejes kukoricát „édesen“ kapja a fogyasztó. Ez pedig részben azzal érhető el, ha az eladásra kerülő csövet az elindítás órájában vágjuk le s így nem kell neki sokáig levágtatni feködni, másrészt és főképp pedig azzal, ha kifejezetten csemege-fajtákat termelnének a piac számára, s nem a lófogu, stb. fajták tejes csöveit kínálnák a fogyasztónak.

Mert vannak olyan különleges kukoricafajták, melyeknek magvaiban igen sok cukor van, melyeknek íze ezért kellemesen édes. Népnyelven mazsolatengeriknek is emlegetik őket, mert magvaik érett állapotban olyan töpörödöttek, ráncosak, mint amilyen a mazsola-szőlő.

Igaz, hogy e csemege-tengerifajták nem alkalmasak se csalamadétermelésre, mert levézetük gyér, se magtermelésre, mert magtermése kicsi, de viszont jelentékeny összeget lehet bevinni tejes csöveikért s így termelésük — meggyőződésünk szerint — városok közelében jövedelmező lesz.

A mag színe egyes fajtáknál sárgásfehér, narancssárga, lila, vagy fekete. Tejes állapotban azonban még fehér vagy szürkésfehér annak a fajtának csöve is, mely érett állapotban lila vagy fekete.

Érésük nagyon korai s így ezen okból is hivatva vannak e fajták arra, hogy a „tejes kukorica“ primőrjeit szolgáltassák.

Hazánkban is tenyésztettek ki igen értékes csemegefajtákat, melyeket Villax Ö. és Surányi I. legutóbb megjelent szép munkája („Kukoricafajták és termesztésük“) alapján a következőkben ismertetünk:

1. *Legkorábbi édes fehér mazsola.* Csövei 12—14 cm hosszúak; különösen édes ízű. Egy tövön tulnyomóan két csövet növel. Szára igen alacsony.

2. *Lila mazsola.* Csöve 14—16 cm. A mag színe pirosas lila.

3. *Arany Bantam.* Csöve 14—16 cm. A mag narancssárga. Nevezett szerzők szerint ez az összes csemegefajták közt a legízletesebb.

4. *Fekete mazsola.* Csöve 18—20 cm. Magja éretten fekete színű, teljesen pedig kékes színű.

A csemegefajták nemesítésével főleg Legány Ödön ny. akadémiai tanár ért el szép eredményeket. (Vetőmag ügyében az érdeklődők hozzá forduljanak: Legány Ödön, Nagytelek, up. Hatvan.)

A szőlőkarókat

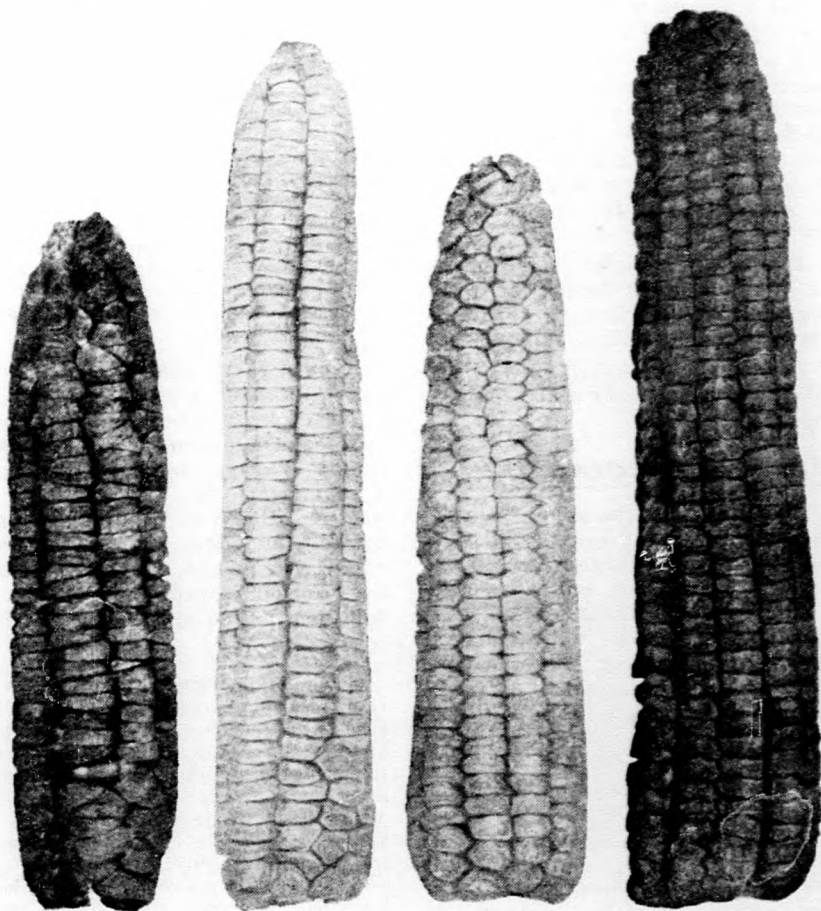
tartóssá tételük céljából impregnálni, azaz bizonyos konzerváló anyagokkal szokták átítani. Ilyen konzerváló anyag a rézgálic, a kátrány, a karbolineum, a higanychlorid és a zinkchlorid. A karók hegyének gyenge tűzön való megpörkölése, azaz elszenesítése, nem ajánlható eljárás, mert ha a vékony szénréteg ideig-óráig védelmet nyújt is a korhadás ellen, csakhamar lepattogzik s ekkor már nincsen, ami a karót védje. Ezenkívül a vékony karókat gyengíti is a pörkölés.

Rézgáliccal a karókat úgy impregnáljuk, hogy 100 liter vízben 5 kg. rézgálicot oldunk fel és ezen oldatot nagyobb faedénybe vagy tartányba öntjük. Az oldatba így beleállítjuk a karóvégeket 30—35 cm. mélyen s benne hagyjuk 10—12 napig. A rézgálic beivódik a karók fájába, ugyannyira, hogy ha a karót bevágjuk, a bevágás a rézgálictól kékes-zöld színt mutat. A rézgálic azonban csak a nyers vagy frissen vágott s még ki nem száradt

fába ivódik jól be. Ha a fa már kiszáradt, akkor hosszabb ideig kell benne áztatni a karókat s addig, míg a karók felszínétől számítva legalább 4—5 milliméternyire, be nem ivódott a gálicoldat. Napos, meleg helyen, a rézgálic beivódása a karók nedvtartalmának elpárolgása s a hajcsövésség útján való utánpótlása következtében gyorsabban megtörténik. Vasedényeket a rézgálicoldathoz nem használhatunk. Áztatóedények, lehetnek kiselezett félhordók; ott, ahol nagyobb karókészletet impregnálnak, betonból, vagy téglából épített tartányokban történhetik az impregnálás. Impregnálás után a karókat kalickákba rakva kiszáritjuk. Különösen a hasított akáckaróknak kell jól kiszáradni, mert különben elgörbülnek.

Miből állapíthatjuk meg, hogy a tehén vemhes?

Ha a tehén megfogamzott, akkor rendszerint az ellésig már nem üzekedik. Mindazonáltal az üzekedés kimaradása nem feltétlenül jelent vemhességet, mert hiszen az üzekedés a nem vemhes tehénnél is kimaradhat egyéb okokból, például a petefészkek bántalmái, belső betegség-

Balról jobbra: lilamazsola, legkorábbi édes fehér, arany bantam és fekete mazsola tengericsövek.

(Villax-Surányi: „Kukoricafajták és termesztésük“ című művéből.)

gek, tulságos kövérség vagy koplálás, hideg istálló, megerőltető munka stb. miatt.

A vemhesség következtében változni szokott a tehén viselkedése. Szívesen elmarad a gulyától és egyedül legel. Étvágya nő, társaira irigy, mohó.

A vemhesség 1—6. hónapjától kezdve a has térfogata is nőni kezd. Az 5—6. hónaptól kezdve bizonyos szilárdabb tömeget (a magzatot) érezzük akkor, ha a jobb haskorcra helyezett tenyérral a bal csipő irányába lökést eszközölünk. Még biztosabban sikerül ez, ha valaki a megvizsgálálandó tehén bal hasfalát is nyomja, vagy — a jobboldali hasfal ellazítása céljából — fejét és nyakát a jobb oldalra hajlítja.

Ugyanezen vemhességi stádiuma a jobb haskorcra illesztett kéztenyérral a borju esetleges mozgása is kiérzhető. Élénkebben mozog a borju a méhben például akkor, ha a méhet valami dörzsöli (végbélvizsgálat, bélmozgások stb.), ha az anyának is így a magzatnak vérében is nő a szén-savtartalom (a tehén heves mozgása, felfúvódása, fulladása, stb. esetén), ha a tehén hasürege hirtelen bővére vagy vérszegény lesz (leöntés hideg vízzel stb.), ha a belső hőmérséklet hirtelen emelkedik (láz).

A vemhesség 7—8. hónapjában már látni is lehet a magzat mozgását, illetőleg a magzat mozgásakor a jobb hasfal hullámzását, különösen akkor, ha a tehén hasában kevés a takarmány, ha nagytestű a borju s ha laza a hasfal (például öreg teheneknél).

A vemhesség utolsó heteiben feltűnő a horpaszok besüppedése. A tőgy telni kezd. Esetleg környékén vizenyős daganatok is fellépnek.

A tehén tudvalevőleg 283 (270—300), napi vemhesség után szüli meg magzatát.

Apró jó tanácsok

A meztelen csigák a pincében azal tesznek kárt, hogy megrágnák a zöltségfélket, a burgonyát, a sárgarépát, a gyümölcsöt, stb. A csigákat a pincékben úgy szoktuk irtani, hogy padlójára porszerű oltott meszet, porrá tört vasgálicot, chilisálétromot vagy marhasót hintünk el olyan mennyiségben, hogy egy négyyszög-méter területre egy liternyi jusson. Ezek az anyagok maró hatást gyakorolnak a csiga testére, minek következtében ez elpusztul.

A vetőmagvak próbacsíráztatása nagyon indokolt, mert így nem csalódunk a vetés süriőségében és nem megy veszendőbe a csíráképtelen mag, hanem fel-takarmányozható. A csíráztatást nedvesen tartott itatóspapír között, vagy homokban végezhetjük. Közösleges lapos tányérba homokot teszünk, ezt annyira megnedvesítjük, amennyi vizet a homok

magába venni képes (de a víz ne fedje a homok felületét is!). Ebbe a válogatás nélkül kiolvasott 100 magot beledugdosuk s a tányérról gyors kiszáradás elleni védelemül egy másik tányérral lefedjük s meleg helyen (kályha közelében) tartjuk. Ha a homok kezdene kiszáradni, újból megnedvesítjük. A csíráztatás 7—8 napig tartson. Ekkorra megállapíthatjuk, hogy a 100 szemből hány csírázott ki.

Méheket a szokásjog alapján másnak lakóháza, istállója, utca, körút közelében csak négy méter távolságra szabad elhelyezni. Négy méternél közelebb csak úgy, ha a méhek kiröpülése az említett épületektől vagy utaktól ellenkező irányban történik, vagy úgy, hogy a méhes legalább 1,5 méter magas kerítéssel lesz körülvéve.

A teheneket befolyatni (beüzetni) legjobb a tél végén, mert akkor a tehének novemberben vagy decemberben borjaznak. Azt pedig a tapasztalat beigazolta, hogy ez a körülmény előnyösen befolyásolja a tehének tejhozamát.

Gyepes gyümölcsösökben a termőképesség mindig kevesebb, mint a rendszeres művelés alatt álló talajakon. Gyepes helyen a talaj erőteljes levegőzése sokkal nehezebb, a nedvesség csak lassan szívárog le az altalajba, miáltal az ott levő tápanyagok felbomlása is lassabban megy végbe. Nedves agyagtalajoknál a gyep alatt — ha csak idejében alkalmazott leboronálással nem segítünk rajta — erős moharéteg képződik, mely azután a talaj kigőzölgését megakadályozza s ennek következtében a talaj ugyszólván megsavanyodik. Az ilyen talajban a fák termőréseinek fejlődése nagyon gyenge. A fa törzsét, idősebb ágait zuzmó és moha lepi el. Olyan gyümölcsösben azonban, melynek talaját többszöri kapálás vagy szántás révén állandóan lazítjuk, a gyümölcsfák táplálkozása is gazdagabb lesz. Ennek megfelelően a fák növekedése is élénkebb, egészségesebb.

A páva zárva nem tartható; szabad kifutóban érzi jól magát s az éjjeleket legszívesebben a pajtában, egy magas póznán tölti. A tojó a földre kaparja fészket s tavasszal 4—6 tojást tojik. A kotlási idő 28 nap. A kotlás 5—6 hónapig vezetgeti csirkéit, melyek a hideggel szemben elég érzékenyek. A pávakakas hároméves korban vehető tenyésztésbe. A tojó nem ritkán már két éves korban tojni kezd.

A fák meszelésének semmiféle rovar- vagy gombaölő hatása nincsen, mert a rovarok a fák kérgének repedéseiben és pikkelyei alatt vannak, hová a mésztej nem juthat el, de ha eljutna, akkor se ölné meg a kemény páncéllal fedett apró rovarokat. A meszelésből tehát nem lesz semmi hasznunk, sőt az a kár, hogy az agyagos és trágyás mészpép buvóhelyet csinál a kártevőknek és nem vesszük észre a fán esetleg fellépő, ugyancsak fehér színű vértetűtelepeket. A meszelés helyett inkább kaparjuk meg alkalmas szerszámmal a fák kérgét, azután a lekaptart mohát, zuzmót, kéregdarabokat gyűjtjük össze és éges-sük el.

Egyszerű történetek a mezőgazdasági kiállításról

I.

Csontos Gerő fiatal tulajdonai gazda csak néz első reggel, hogy no, lám, csaknem, amikor az állásban a Szekfűt feji:

— Harmincat? — kérdi az asszonytól.
— Azt és mind elviszem, ha adja.
— Hogyne adnám! Csak tessék!

A Szekfű pedig önti a tejet. Naponta 15 liter. Az ötötven. Tengerpénz. Otthon nyolc fillér literje. Csak egyhusz az egész. Alig a takarmány ára.

— Hát ez vóna a jó világ otthon!
Este megszólítja az asszonyt:
— Nagysága is itt van a kiállításon?

— Az uram vaskereskedő, de nem igen megy az üzlet. Itt próbálkozunk. A gazdának nincs ma pénze.

A tej ára meg csak dül a Csontos Gerő bukszájába. Másnap délután megkérdi a nagyságát, hogy merre talál rájuk? S el is megy.

— Vennék ollót, néhány kaszát s egy rostát.

— Ettől vesszük át a tejet, — sugja az asszony az urának. — Jót adjon neki és jutányosan.

Igy vevődik sok miegymás, amire más-kor nem futotta volna. És Csontos Gerő is megelégedett, a kereskedő is. Az egyik olesón vett, a másik haszonnal adott.

Mert mi történt? Valami kimaradt a kettő közül: a közvetítés, amely a tejet nyolc fillérről harminckettőre szökteti... S amiből csak az ördögnek van haszna.

— Ugy-e, milyen egyszerű, ha gazdának legyen pénze, a kereskedőnek vevője, a fogyasztónak meg munkája. Mert az első kettőből következik a harmadik...

II.

Egyik nap a kereskedő megy át Csontos gazdához.

— Hányan vannak itt a faluból?
— Négyen — és meg is mutatja őket távolrul.

— Melyik a legjobb módu? — kérdi a kereskedő.

— Az ott. Annak tízezer van.
— S utána?
— Az a kövér, piros. Annak nyolcezer.
— S maga?

— Nekem csak hatezer van. Többet nem adtak.

— Mit? — kérdi a kereskedő.

— Hát kölesönt! — mondja természet-hangon Csontos Gerő.

A kereskedő sietve indul hazafelé. Nincs mit tovább kérdenie.

Korkép 1933-ból.

(—s.)

A „VASÁRNAP” szerkesztősége és kiadóhivatala:

Budapest, V., Bátorfy-utca 24.

A pócsi barátok új rendháza Hajdudorogon

A magyar görögkatolikusságnak ma már világhíres bucsujárhelye ódon Mária-képes templomával, vas-tagfalu, öreg szerzetes rendházával — *Máriapócs*, a szőke nyiri homokon. Még az összeomlás előtt az Északkeleti Kárpátokból, sőt Bukovina és Galiciából is eljártak a zarándokok tizezrei. A nagymultu görögkatolikus Szent Bazil rendnek a lelkes barátjai gondozzák már századok óta ezt a sok csodatételekről is regéshírű kegyhelyet, amelynek a feketereverendás barátai szántó-vető emberek is, mivel az egyik Károlyi gróftól kapott felül ezerholdas nagybirtokukon is gazdálkodnak nagy hozzáértéssel. Most azután lehetővé válik, hogy ezek a hazafiasságból is példát mutató, derék pócsi barátok a *külön magyar rendtartományukat* megalapíthassák. Legalább két rendház fennállása szükséges ehhez. Most aztán kegyes adományozók jóvoltából ez a második magyar Bazilita-rendház is megvalósul *Hajdudorogon*. *Lengyel* János hajdudorogi görögkatholikus igazgató-tanító és neje *Szabó* Mária 2 holdas, házasságukból és 50 katasztrális hold földjüket, tehermentesen, a Szent Bazilita-rendnek adományozták. Ekként, mivel a pápa is hozzájárult, lehetővé vált a hazafias rendnek Hajdudorogon való letelepülése és immár így a külön magyar Bazil-rendtartomány megvalósítása is. A hazafias pócsi barátok minden ismerője bizonytalán örömezt olvassa ezt a hirt.

A czeplédi öreg ágyuk

Czeplédet megszoktuk a *Kossuth Lajos városának* nevezni. *Czepléd* népe *Kossuth Lajos* hívó szavára csakugyan az elsők között sereglett 1848-ban a magyar szabadságharc kibontott hadilobogója alá. Majd *Czepléd* volt az, melynek 100 polgára kizárándokolt az olaszthoni Turinba, *Kossuth-kormányzóhoz*. *Czepléd* választotta képviselőjéül a számüzött *Kossuthot*, majd jóval később hazatért fiát, *Kossuth Ferencet*. Az egyik első *Kossuth Lajos* szobrát is *Czepléd* állíttatta fel. A *Kossuth-muzeum* is éppen *Czepléd*-ben van. *Czeplédet* tehát régi, nagy hagyományok kapcsolják az 1848-as harcok és események emlékeihez. *Czepléd*-ben például ezideig minden évben a magyar szabadságharc hajnalát, a március 15-iki ünnepség virradatát is különös *riadóval* vezették be. Van a városnak ugyanis néhány régi, többszázados *mozsárgyűjűje*, melyeket hajdan veszedelmes támadások ide-

jén riasztó jeladásokra használtak. Utóbb pedig a március 15-iki évfordulókön ezekkel az öreg-ágyukkal ébresztették fel az ünnepi napra a város hazafias magyar népét. Ilyenkor mindig 48 ágyulövessel jelezték, hogy felvirradt március tizenöt ünnepi napja... S ezek az ágyulövések mindig lelkesítőn is hatottak kicsinyre, nagyra és felidéztek a nagy idöket, amidön hazájáért, szabadságáért fegyverrel is harcolt a magyar... Az idén azonban elmaradt a várton-várt 48 ágyulövés, mert *Czepléd* városnak nem volt 50 pengője — *puskaporra*... Jellemző a mai helyzetre ez is! Még *Czepléd* is takarékoskodik a puskaporon is!

GAZDATUDÓSÍTÓ

**Nem elég a másfél százalékos kamat-
csökkentés a rövidlejáratu hiteleknel.**

A tavaszi gazdahét keretében március hó 23-án este tartotta együttes ülését az *Országos Magyar Gazdasági Egyesület* és a *Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének* végrehajtóbizottsága a Köztelek nagytermében. *Mutschenbacher* Emil dr. ügyvezető-igazgató jelentette, hogy az 1934. év májusában Budapesten rendezik a *tizenhatodik nemzetközi gazdaságkongresszust*, majd a legidősebbekkel kérdéssel, a *termésértékesítés ügyével* foglalkozott. Jelentette, hogy a kormány illetékes tagjai ígéretet tettek arra, hogy az erre vonatkozó tervezet előzetesen megtárgyalják a gazdatársadalom hivatalos képviselőivel. A másik fontos kérdés a *gazdatudósítók rendezésének* kérdése. A jelzőlogos hiteleknel már életbe lépett bizonyos mértékű kamatméréselés; ugyanez volna kívánatos a rövidlejáratu gazdakölcsönöknél is. *A másfél százalékos kamatméréselés azonban nem elégítheti ki a gazdákat, úgy, hogy most a pénzügyminisztériumban újabb tervezet dolgozzanak ki a gazdaadósítók rendezése tárgyában.* A jelentést széleskörű vita követte.

H I R E K

Hazaérkezett diadalmas utjáról a „Gerle“. Március hó 24-én délelőtt érkezett vissza 13.000 kilométeres diadalmas utjáról a „*Gerle 13*“ nevű magyar repülőgép, melyet az utolsó szegig a műegyetemi sportrepülők készítettek hazai anyagból. A gép vezetői: vitéz *Bánhidny* Antal és *Bisits* Tibor harminchárom nap alatt repültek körül súlyos légköri viszonyok között a Földközi tengert és megmutatták, hogy fel tudják venni a versenyt a nyugati államok tervezőivel és pilótáival. A *Gerle 13*-at ünnepélyes és meleg fogadtatásban részesítették a mátyásföldi repülőtéren.

A szegedi lovascseregkészek. A *Gödöllőn* megtartandó nagy nemzetközi cserkész-táborozásnak bizonyára egyik legnagyobb meglepetése, szenzációs bemutatkozása lesz a magyar lovascseregkészek tábora szállása... Az ősi lovas magyar nemzethez valóban is illő a lovascseregkészek megalakulása és felvonulása, hiszen a *huszárt* mi magyarok adtuk a világnak. Még kedvesebb, hogy az első lovas cserkészcsapat *Szegeden* alakult meg. A „*Szegedi Új Nemzedék*“ hiradása szerint, amikor a Boldogasszony-sugárton végig vonultak, ott is nagy feltűnést és csodálkozást keltettek. Azt hitték a jó szegediek, hogy valami idegen nemzet cserkészei ezek, s amikor az egyik cserkész-fő a lóról leszállott és bement a péküzletbe, azt mondta a pék a jelenlévőknek: — Ez is az olaszok közül való! — De annál inkább elámult, amikor a cserkész megszólalt magyarul:

- Kérek egy félkiló kenyeret!
  - Hát maguk magyarul is tudnak?!
  - Szólt az elámult pék.
  - Ügön! — felelte jőszegedi zamato-
- san a mosolygó szegedi huszárvadék — hiszen már a bölcseinket is Szegedébe ringatták!...

A „Gerle 13“ nevű magyar repülőgép
nagyszerű légi utja után szerencsésen visszaérkezik Budapestre.

(A „Magyar Filmiroda felvétele“.)

A sajtó válsága. A Magyar Szaklapok Országos Egyesülete legutóbb rendkívüli ülést tartott, mely alkalommal Radványi László dr. ügyvezető-elnök előadást tartott a magyar szaklapok és egyéb nem naponként megjelenő időszakos sajtótermékek különböző időszerei, fontos kérdéseiről. Előadása befejezéséül rámutatott a magyar sajtó jelenlegi válságára, mely a lapkiadás különleges természete folytán, igen súlyos. A sajtó, — mondotta — az állam részéről jelentősebb segítségre nem számíthat. Reméli ellenben, hogy a *hecsületes magyar sajtót az előfizető és hirdetőközönsége el nem hagyja, mert a sajtó a mai nehéz időkben fokozottan értékes szolgáltatást teljesít tájékoztató, irányító munkájával és mint az optimizmus ébrentartója is, nagy közérdekű feladatot végez.* Többek felszólalása után a teljes ülés egyhangulag jegyzőkönyvi közönetet szavazott azért a nagy ügybizalomért, melyet az egyesület ügyvezető-elnöke a mai rendkívüli viszonyok közt az egyesület kötelekéshez tartozó lapok erkölcsi és anyagi boldogulása érdekében kifejt. Végül elhatározták, hogy az egyesület legközelebb újabb rendkívüli teljes ülést tart, melynek egyedüli tárgya a *szaklapok válságának megbeszélése lesz.*

Amerika új elnöke szegény ember. Rooseveltt, az Egyesült Államok új elnöke, szegény ember. Semmi vagyona nincs. Valamikor egymillió dollár tulajdonosa volt, amit szüleitől örökölt. Ez a vagyon azóta semmivé zsugorodott. Az elnök ilyenmódon *kizárólag 75.000 dollár évi elnöki fizetéséből fog megélni.* Minden elnöknek jár egy tekintélyes évi költségmegtérítés, erről azonban Rooseveltt, a rossz viszonyokra való tekintettel, lemondott. Az elnök megtiltotta gyermekének, hogy a nyáron Európába ránduljanak át. Igaz ugyan, hogy az amerikai állam valamelyik hajóján ingyen utazhatnának, maga az európai tartózkodás azonban annyiba kerülne, amennyit az elnök a mai viszonyok között *nem engedhet meg gyermekeinek.*

Fehérvirág . . .

*Május, igézetes ég, lombos ág,
Aranyfelhő, madárdal, virág,
Álom, ábránd, illat, tenger virág.*

*Dalol a szellő a vén kert felett,
Könnyes álmok csapatja lépeget,
Halkan, keresve a bokrok megett.*

*Rezdül az ág: himes lepkeszárny,
Jaj, valaki rám talál,
Zengő szívem ne félj, ne fájj! . . .*

Jaj! . . . közelebb lép . . . rám néz s megáll,

*Barna szeméből gyémántkönnny szítál:
Fehérvirág! . . . az álom tova száll:*

*S forró homlokomra szíromesók hull-
dogál . . .*

Irtá: KÁRPÁTI SCHELIGÓ ERNŐ
(Békes).

Ahol 1300 magyar ember elégedetlen dolgozik. Az elégtelenségnek egyik feltétele az is, hogy végezett munkánknak sikere legyen, biztosítsa legalább az élhetést és a napi kenyeret . . . Ilyen boldog kis magyar sziget most *Nyíregyházán* található. Ez a 74 év óta fennálló nyíregyházi Dohánybevéltő Hivatal. A mostani nehéz időkben valóságos utolsó mentevára a kenyérteleneknek. 1300 munkásembert foglalkoztat, kiknek nagyjából családfenntartó nő. Középiszkolát végzettségű is sokan szorgoskodnak a munkássereg között. A napi munkaidő 8 óra, egy és félóra pihenőidővel. Közös étkezésben ebédelnek, ingyen orvosi és gyógyszerellátásban részesülnek, azonfelül táppénzt kapnak. A szülőknek terhességi, anyai és szoptatási segéllyel és 12 héten táppénzzel segítik. A szoptató anyák munkabakedésük előtt naponta 1 liter tejet kapnak. Külön üdülőházuk és temetkezési egyesületük is van, s mindez a Hivatal vezetője, *Puskás Antal* főfelügyelő jóvoltából, aki bár teljes katonai fegyelemmel tartja a rendet, atyailag gondoskodik minden tekintetben munkásairól.

Meghalt az ünnepelt a diszvacsorán. A borkereskedők március hó 25-én este, *Budapesten* vacsorát rendeztek a Royal szállóban *Kláber Miksa* borkereskedő, a Borkereskedelmi és Mezőgazdasági Rt. vezérigazgatójának tiszteletére abból az alkalomból, hogy a minap megválasztották őt a Borbizományosok és Borügynökök Egyesületének alelnökévé. A hatvanéves *Kláber Miksa* a vacsoránál *hirtelen rosszul lett, összeesett és meghalt.* Halálát szívizélhűdés okozta.

Öngyilkosságot követett el három idős gazda. *Ispán* Demeter hetvennégy éves derecskei gazda a lakásán lévő fogásra felakasztotta magát. Ugyanazon a napon *Rácz* Sándor nyolcvanhárom éves derecskei gazda is véget vetett életének. A mestergerendára akasztotta magát. *Nagy* Sándor hatvankét éves hajduszováti béresgazda a padlason akasztotta fel magát. Szintén meghalt.

Agyonlőtte segédjét, majd öngyilkos lett a somogyiszentmiklósi jegyző. Véres tragédia játszódott le március hó 26-án délelőtt *Somogyiszentmiklós* község körjegyzői hivatalában. *Zóka* Sándor 31 éves somogyiszentmiklósi körjegyző *agyonlőtte Horváth György* nevű segédjét és *azután öngyilkos lett.* Néhány nappal ezelőtt hivatali sikkasztás címén fegyelmi feljelentést tettek a csurgói főszolgabíró-ságon *Zóka* Sándor körjegyző ellen. A jegyző Horváth György 28 éves segédjét gyanúsította azzal, hogy ő jelentette fel a főszolgabíró-ságon. Vasárnap délelőtt emiatt felelőségre is vont, de a fiatalember tiltakozott a gyanúsítás ellen. Már éppen el akarta hagyni a helyiséget, amikor *Zóka* hirtelen revolvert rántott és hátulról tarkónlőtte Horváthot. Horváth véresen esett össze. Ugyanakkor a szobában tartózkodott *Kotnyek* László gyakornok. *Zóka* őt is le akarta lőni, de a gyakornok egy széket vágott a körjegyzőhöz, úgyhogy az kiejtette kezéből a revolvert. *Zóka* *azután hazarohant és lakásán fűbelőtte magát. Nyomban meghalt.* Horváth Györgyöt a mentők a nagykanizsai kórházba szállították, de már nem lehetett rajta segíteni, a *műtőasztalon kiszáradott.* A nyomozás megállapította, hogy a fegyelmi feljelentést nem Horváth tette *Zóka* ellen, *így tehát ártatlanul lett Zóka bosszújának áldozata.*

**Öregedő egyéneknél,
ha az erek meszesednek,
Igmándival segíthetnek
s évekkel tovább élhetnek.**

A fekete pulyka, a gyöngytyúk és a parlagi csirke kedvesebb a külföldieknek. Kecskeméti baromfi nagykereskedők közölték a *„Kecskeméti Közönség”*-ben, hogy a termelésnek alkalmazkodni kell a külföldi fogyasztók, az angolok, osztrákok, németek, stb., igényeihez. Erősebben kell tenyészteni például a *gyöngytyúkot*, amelynek az elmúlt szezon alatt 50 fillérrel jobb volt a kilónkénti ára, mint a rendes csirkéé. A pulykánál pedig a *fekete pulyka* behatóbb tenyésztése jobban kifizeti a gazdát, mint a *fehéré*, a legjobban fekete pulyka ugyanis karácsonykor eléri a 16—18 kilót, míg a fehér csak 10—12 kiló. Ismeretes viszont, hogy a *parlagi*, másként *parasztszörény*nek nincs párja izletesség dolgában, ezért mint *csemegét* kapkodják a külföldön. Másrészt, mivel manap a külföldi embernek sincs pénze, azért most *kicsi és olcsó mivolta* miatt is kapósabb és kelendőbb a parlagi csirkénk.

Az Adóügyi Kiskaté 1933. évfolyama *Szepesy Mihály* dr. összeállításában megjelent. A szerző az összes közszolgáltatásokat (adók, pótdadók, járulékos adók, kamarai illetékek, adóterelési, felmondási, végrehajtási eljárások, vámok stb.) betűrendben, igen áttekinthetően, kitűnő gyakorlati érzékkel csoportosította. A zsebkönyv alaku könyv a szükséges beadványok, fellebbezések és panaszok elkészítéséhez mintákat is tartalmaz. *Ára 1 pengő 50 fillér.* Megrendelhető a pénz és 20 filléres portóköltség előzetes beküldése mellett kiadóhivatalunkban (V., Báthory-utca 24.).

Óvjad egészségedet,

hogy hosszú életű légy a földön!

Jó könyvek ismert orvosok tollából!

Az 50 éves ember

A kritikus kor betegségei, hogyan éljünk az ötvenes éveinkben. Irtá: Dr. Káldor Miklós főorvos. P 5.80

Az érlelmeszesedés

Az érlelmeszesedés korai halált jelent. Irtá: Dr. Bucsaný Gyula P 1.50

A PROSTATÁ

megnagyobbodás lényege, jelei és gyógyítása. Irtá: Goldner Győző. P 3.40

Hogyan kerülhetjük el a korai öregedést?

Irtá: Dr. Káldor Miklós főorvos. P 3.—

Kapható a **VASÁRNAP** könyvosztályában.

PÁSZTORTŰZ

Az indiánok pusztuló népéről

A XVIII-ik évszázad első tizedeiben a mai Északamerikai Unió világrésznek beillő óriástenger területén az apach, utah, kiowa, huron, irokéz, arapahoe, sioux, mohikán, lenap, delawai, chiquipe, ogallalla és többi nemes indiántörzsek gyermekeiből, mintegy négy milliónyt tartottak számon. Ma pedig talán negyedmillió sem tengődik közülök?!

Valóságos irtóhadjáratokkal tették tönkre, s kártékony férgkeként pusztították a „bevándorlók“ az indiánokat, az emberiségnek ezt a remek, gyönyörű emberpéldányait!... És mindezt miért?... Hogy elrabolják tőlük erdőiket, mezőiket, haldus folyóikat és ércincsekben gazdag hegyeiket... Végül is a Krisztus nevével hívalkodó sápadtarcu (fehér) fosztogatók az indián-területekre, az úgynevezett „rezervációk“ börtöneibe szorították a szabad vadász- és halászlethez szokott lovas indiántörzsek roncseit... És minő földek voltak ezek!... A vizet hordókban és kondérokban, sokszor többnapos járóföldről kellett hordaniok a nekik lakáshelyül kijelölt sivár pusztaságokra, ahol a gyakori szárazságok miatt gazdálkodni is lehetetlen volt. Az elkeseredett, pusztulásra kárhözott indiánok vészjóslón mormolták:

— A kormány elvette földünket, a kormánynak vissza kell adnia azt! —

Végül is az elkeseredettségük 1890-ben iszonyatos vérengző szabadságharcban kirobbant, amelyben a nyíllal, lándzsával, csatabárdal, kohás puskával fegyverzett indiánokra az ágyuk, a modern gyorstüzelő puskák tömegei okádták a halált. Tízezer-számra pusztultak a hősök és végül is letörték... S ma a „rezervációkon“ éhségtől sordadoznak, tüdővész, trachoma és egyéb gyilkos járvány védtelenül pusztítja a boldogtalanokat. Nincs kenyérük, nincs ruhaneműjük, télidőn nincs fűtőanyaguk, nincs iskolájuk, nincs egyenjoguságuk, s hajdani szellős wigwámjaik (sátor-tanya) helyett, dohos betoncellákban senyvednek... A vándorcigányokénál is kegyetlenebb a sorsuk.

— Mi vagyunk a letűnő nap a nyugati égbolton... Hervadó levelek vagyunk az őszi vihártól megkorbácsolt fán! — panaszozzák szóvirágos, busnyelűkön...

Magyar testvéreim! Azért mondtam el ezt, mert a cseh, a rác, az oláh odaát a trianoni-határokon, ugyanilyen indiánsorsral pusztítja a mi elszakított drága, nemes magyar véreinket, a felvilágosultság és előrehaladás hazug századának nagyobb dicsőségére!

MÓRICZ PÁL.

Égő, piros rózsaszál . . .

Várom, hogy majd elmész kis ablakom előtt,
Mint azon a csókos vasárnap délelőtt.
Én meg csak úgy nézek álmodón utánad
S elejtesz egy égő, piros rózsaszálat.

De hiába várlak, nem jössz soha,
Érzem,
A kihalt utcákat hiába is nézem,
Szellő rázza jajgatva a fákat
Sirva csókolok meg egy bus rózsaszálat.

Irta: VARGA PÉTER
(Vezenseny)

A török szépségkirálynő mezőgazdasági cikkeket propagál a külföldön. A múlt évi török szépségkirálynő, akit egyúttal világszépségkirálynőnek is választottak, Keri Man Halis Hamum, a török gazdasági miniszternek megbízásából és annak anyagi támogatása mellett propagandautra indult, amelynek során Görögországba, Egyiptomba, Németországba és Amerikába látogat el. A török szépségkirálynő különböző cikkekből összeállított áruminta-kollekciót visz magával (füge, mazsola, likőr, cigaretták, stb.), amelyeket megfelelő helyen bemutat, azokból ingyen csomagokat oszt szét és ezáltal a török árucikkeknek igyekszik külföldön propagandát csinálni.

A decsi arany-iszlangos pártáról. Decs, Tolna-vármegyében, a híres Sárköz-vidéknek egyik legősibb, kedves magyar községe. Mái egyik csodás fészke a régi szokásoknak, őrizője a régi hagyományoknak és fenntartója a festői gyönyörű magyar népviseletnek. Legkivált a szépséges decsi lányok és menyecskék viselete elbájolító. Színes ünnepi pompájukban máig olyanok, mintha a legduzsabb magyar virágos kiskert harmatos virágai elevenednének meg: noha viseletükből már sok jellegzetes darab a szekszárdi muzeumba került. Egy törékeny dobozban található ott például egy olyan ősi sárközi leány-fejdlisz, amelyről doktor Pálffy Elemér, a Sárköz népművészetének kutatója, megállapította, hogy azonos azzal az „arany-iszlangos“ díszű, csillogó, fejedelmi szép leánypártával, amelyet Deesen még a háború előtt egy sir feltárásakor lelték a csontok között, csodálatos állapotban. Ez a csodaszép párta az 1800-as évek elejéről való és a még az 1860-as években is használt hétágu-csüskös-párta ősenek tekinthető.

A kanári.

Egy bácsi azt mondja az első elemista Mórickenak:

— Ha a papádnak három kanárimadarat adok, neked négyet, hány kanárimadaratok lesz összesen?

— Kilenc.

— Te számár, három meg négy az hét.

— És ha megpukkad a bácsi, akkor is kilenc lesz, mert kettő már van otthon.

HUSVÉTRE

elsőrangú hangszert
vásároljon
a hirneves

Reményi Mihály

hangszertelepe. Budapest,
VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51 sz. díjmentes árjegyzékemet

TANÁCSADÓ

Kistejgyűjtő, fölöző és turógyártó tanfolyam

Sokan fordulnak szerkesztőségünkhöz felvilágosításért a kistejgyűjtő állomás, fölözőállomás és turógyártóüzem vezetésére jogosító képesítés ügyében. Helyesnek tartjuk, ha erre vonatkozólag részletesen tájékoztatjuk valamennyi olvasónkat. A fenti tanfolyamokra való felvétel iránti kérvényeket a nagyméltóságú m. kir. földmivelésügyi miniszter ur. az címezve a Csermajori M. Kőr. Mezőgazdasági Tejipari Szakiskola igazgatóságához (Csermajor, ap. Vitnyéd, Sopron m.) kell beküldeni, feltüntetve a kérvényben, hogy a folyamodó a fenti tanfolyamok melyikére kéri felvételét. Melléklendő a kérvényhez keresztlevele, vagy születési anyakönyvi kivonat, annak igazolására, hogy a folyamodó 18-ik életévét betöltötte, mert ennél fiatalabbakat nem vesznek fel; erkölcsi bizonyítvány a fedhetetlen előélet igazolására; a fölöző- és turógyártó tanfolyamra folyamodók részéről még legalább három havi előzetes gyakorlatot igazoló és hatóságilag láttamozott működési bizonyítvány, annak igazolására, hogy a folyamodó azon üzemben, melynek vezetésére képesítést kíván szerezni, már gyakorlatilag működött.

A tanfolyamra való felvétel a jelentkezés sorrendjében történik. A felvétel iránti folyamodványok bármikor beküldhetők a szakiskola igazgatóságához. A tanfolyam helyét és idejét a jelentkezők száma szerint a földmivelésügyi minisztérium állapítja meg és arról az érdekelteket értesíti.

A tanfolyam időtartama: vasár- és ünnepnap kivételével, kistejgyűjtők részére 10 nap, fölözők részére 19 nap, turógyártók részére 27 nap. A hallgatók napi 3 pengő lefizetése ellenében teljes ellátásban részesülnek, mely áll: napi háromszori étkezésből, közös elszállásolásból, fűtésből és világításból.

Tandij: a kistejgyűjtő tanfolyamon 25, a fölöző tanfolyamon 30, a turógyártó tanfolyamon 35 pengő, mely összeget azonban csak a tanfolyamon való megjelenéskor kell lefizetni a szakiskola igazgatóságának.

A turógyártó képesítésről szóló bizonyítvány, mint magasabb képesítés, a fölöző és kistejgyűjtő állomás vezetésére, a fölözőmesteri bizonyítvány pedig a kistejgyűjtőállomás vezetésére is képesít.

A kisebb képesítés megszerzésére szolgáló tanfolyamon eltöltött időt, a magasabb képesítés elnyerésére előírt időbe

beszámítják. Ezért, aki a tanfolyamra kéri a felvételt és a kistejgyűjtő képzése már megvan, az 10 tanítási és ha a főzőállomás vezetésére jogosító képzése is megvan, akkor 19 tanítási nap alól kap felmentést. A tanfolyamot magánúton elvégezni nem lehet.

Kérdés: 1. Szeretném tudni, hogy a miniszterelnök urnak hol és mennyi vagyona van, hány állása és mennyi fizetése? 2. Nyiregyháza az adón kívül a nagy helypénz is terheli a kisémbereket, mit lehetne ez ellen tenni? (M. M., Nyiregyháza.) — **Felelet:** 1. A miniszterelnök ur vagyoni viszonyairól nem vagyunk tájékozva; fizetése a törvényben megszabott első fizetési osztályu illetmény, amely körülbelül 2000 pengő havonta és a lakpénz. A miniszterelnök urat felelősségteljes hivatása annyira igénybeveszi, hogy emellett semilyen más állást nem tölt be. 2. Ezzel a kérdéssel lapunk múlt évi karácsonyi számában foglalkoztunk. Piaci helypénzt nemcsak Nyiregyháza kell az eladóknak fizetni, ez általános, lezfeljebb annak a nagysága kifogásolható egyes helyeken. A termelőknek egy-séges mozgalmat kellene az ilyen helye-ken indítani a sérelmek orvoslására.

Kérdés: Kaphatnék-e Önöktől néhány címet olyan kereskedőről, aki széna vételével és eladásával foglalkozik? (M. S., Buzsák.) — **Felelet:** Közlünk néhány címet: Róna Mór, Budapest, VI. Váci-ut 60.; Vadász Rezső, Budapest, I. Árok-u. 14.; Winkler Henrik és Gyula, Budapest, VI. Váci-ut 32.; Förster Jenő, Buda-pest, IX. Márton-u. 23.; Grajeziár Jó-zsef, Budapest, VII., Nürnberg-u. 12. Ha Önnek eladni való takarmánya van, akkor ajánlja fel azt elsősorban a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének, Budapest, V., Alkotmány-u. 10.

Kérdés: 1. Házat akarok építtetni és egy nyomatványt olvastam az Építő Hi-telebank Rt.-től, építhetlek-e ezzel a cég-gel? 2. A kórházi gondnok nejjének mi a megszólítása? 3. Milyen fizetési osztály után jár a nagyságos és a méltóságos címzés? (G. F., Gyöngyös.) — **Felelet:** 1. A kérdezett céget közelebről nem ismerjük és így felvilágosítást nem adha-tunk. Amnyt azonban nyomatékosan köz-lünk, hogy a mai hitel- és pénzvviszonyok mellett csakis akkor bocsájtkozzon épít-kezésbe, ha az építkezéshez szükséges tö-kének háromnegyed része készpénzben megvan Önnek, mert ellenkező esetben a kölcsön kamatai és egyéb terhek igen nehéz helyzetbe hozzák, ami esetleg tel-jes anyagi romlására vezethetne. 2. A kórházzgondnok nejt nagyságos asszony-nak szólítsa. 3. A nagyságos címzés a 6. fizetési osztályig jár, a méltóságos cím-zés az V. fizetési osztály tisztviselőitől felfelé.

Kérdés: 1. Bérellünk a községtől 3 évre földet, kérhetjük-e a bér leszállítá-sát? 2. Irtunk egy kérvényt a bérleti ügy-ben a községhez, 2 P-ös bélyeget ragasz-toltunk rá és a főjegyző nem fogadta el, mert szerinte, ahányan aláírtuk, annyi 2 P-t kell fizetnünk. Jogos-e ez? 3. Van

egy 10 éves bértelem, 3 év eltelt már, ed-dig minden évben kirótták az illetéket az egy évi bér után, most a hátramaradt 7 évre egyszerre rótták ki. Jogos-e ez? (Tál-kós József, Pálmonostora.) — **Felelet:** 1. Ezt a bérösszeg és az ingatlan pontos leírása nélkül megállapítani nem lehet. Semmiesetre sem lehet azonban bérlészá-lítást kérni, ha a bér gabonában volt meg-határozva, vagy ha felesben bérelték. 2. A főjegyző tévedett, mert a 2 P-ös bélyegen felül nem tartoznak bélyeget le-róni, akárhányan is irták alá. Ha a jegyző a kérvényt nem fogadná el, adják ajánlott levélben postára. 3. Jogosnak mindenesetre jogos, azonban kérheti az illetékkiszabási hivatalnál, hogy az illet-ék megfizetésére részletfizetést engedé-lyezzenek.

V. L. Újpuszta, B. G. Pálmonostora, K. S. Novaj, V. F. Gombolyag: Kérjük, szíveskedjenek kérdéseket megismételni, mert levelük, sajnálatos véletlen folytán, elkallódott.

Kérdés: Kapható-e és mennyiért Dolnai Gyula kiadásában megjelent: „Történelmi arcképcsarnok 300 képpel” című könyv? (P. J. Bálmonostor.) — **Felelet:** Sajná-latt értesítjük, hogy a kérdéses könyv ugy a kiadónál, mint az egyéb könyv-kereskedésekben kifogyott és így seholsem kapható.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Sz. J. Orosháza. Rejtvénye nem vilá-gos; mást kérünk. — **5465. előfizető.** Ez a pontrejtvény elkéve érkezett. — **N. P., Kispeszt.** Legnagyobb sajnálatunkra, a kért lappéldányokat nem küldhetjük meg, mert elfogytak.

T R É F Á K

Kinek fáj legjobban a kopasz fej.

A színházi nézőtérben végignéz két ember.

- Rettenetes — mondja az egyik
- mennyi kopasz ember van.
- Mit fáj az neked?
- No hallod. Nekem fésűgyáram van.

Udvarias vendég.

Kövér ur vendégségben van. A hus mellé spenótot hoznak be, de Kövér ur hozzá sem nyul.

- Mi az, — kérdi a háziasszony — maga nem szereti a spenótot?
- Nem szeretem, nagyságos asz-szony, sőt, ha szeretném, az nagyon nagy baj lenne.
- Miért?
- Mert ha szeretném, nagyon sokat ennék belőle, pedig úgy utálok.

Ez is foglalkozás.

Egy koldus az utcasarkon koldul és rettenetesen köhög. Egy öreg ur arra jár és azt mondja neki:

- Barátom, én orvos vagyok. Meg-adom magának a címetem., jöjjön fel hozzám, majd én kigyógyítom magát a köhögésből.

A koldus rémulten tiltakozik:

— Még csak az hiányzik nekem. Hiszen a köhögésből élek.

Nyomós érv.

Kohn elmeagy üzletbarátjához, a Grünhöz és információt kér tőle a Pollacsekről.

— Mondd, kérlek, — kérdi Grünt — képesnek tartod ezt a Pollacseket arra, hogy valakit becsapjon?

- Ki van zárva, — feleli Grün.
- Miből következtetted ezt?
- Mert még a saját apja se hisz neki.

REJTVÉNYEK

1. Tréfás talány.

Milyen madárnak nincsen tolla?

(Beküldte Szabó György Püspökszent-erszébtről.)

2. Szórejtvény.

nemrossz V V i M R
V V (e=ó)

(Beküldte Molnár Sándor Tasról.)

3. Szórejtvény.

Q szaglószervec macska
Q (—r) (—c)

(Beküldte Békefi László Zalakoppányból.)

4. Szórejtvény.

al al hangszer
t (á = a, —r)

(Beküldte Boda István Törökszent-miklósról.)

5. Szórejtvény.

Az ég
t t N (é = e)

(Beküldte Kovács József Délegyházáról.)

A rejtvények helyes megfejtését a meg-fejtek és nyertesek névsorával a 16-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkéve ér-kező megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 11-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

- 1. Szórejtvény: **Áldozat.** 2. Szórejtvény: **Az utolsó vacsora.** 3. Szórejtvény: **Órség-closztás.** 4. Pontrejtvény: **Fáj a szívem.** 5. Szórejtvény: **Az utolsó ítélet.**

Megjették: Szemenei János, Kiss István, Kolok Imre, Ila Sándor, Nagy János, Komlós Pál, Szekeres Márton, Varga Péter, Vajda Ernő, Okos Benő, Vas Márton és Igaz Sándor.

Jutalomkönyvet nyertek: Ila Sándor (Felsőmocsolád) és Kolok Imre (Békes-földvár.)

A 12-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek név-sorával együtt jövő héten közöljük.

A VASÁRNAP TANÁCSADÓJA

minden ügyben utbaigazít

A VILÁGGYUJTÓGATÓ

REGÉNY * ANGOLBÓL FORDITOTTA: VÉCSEY LEÓ (17)

Ekkor megszólalt kint az ajtó csengője.

— Még csak nem is reggelizhetem nyugodtan! Kérem, Flóra kisasszony, menjen ki és mondja meg, hogy még reggelizem.

A kisasszony kiment. A korai vendég hangja behallatszott és a detektív felfigyelt. Az ajtóhoz ment és kikiáltott:

— Parancsoljon befáradni, Gilió doktor ur!

A doktor belépett. Elegáns látogató ruha volt rajta, cilinderét a kezében tartotta. Daliásan, karcsun és mégis izmosan állt a detektív előtt. Szája körüli erős vonások, széles homloka okosságot és akaraterőt árultak el. Acélszürke szemével a detektívre nézett.

— Kérem, foglaljon helyet, — mondta Cardon — és bocsásson meg, hogy hálókabátban fogadom. Ilyen korán még nem számítottam látogatásra.

— Talán zavarom?

— Egyáltalában nem. Kérem, foglaljon helyet.

— Köszönöm.

— Jó, hogy jön, kedves Gilió doktor, — mondta a detektív.

— Miért?

— Egy kérdést szeretnék önhöz intézni. Milyen nemzetiségű ön tulajdonképpen? Orosz, amerikai, skandináv, irlandi, francia, német, vagy micsoda?

Gilió doktor mosolygott.

— Mindaz, amit ön felsorolt.

— Ah!

— De térjünk a dologra. Tegnap nagyszerű fellépése miatt jöttem önhöz.

— Miféle fellépés?

— A „Milliomosok Club“-jában.

— Ah, tehát azért? És mit tehetek én ebben az ügyben?

— Ön is tanuja volt az ott lefolyt jelenetnek.

— Én?

— Igen, egy főpincér álruhájában.

— Ugy van. És tovább?

— Mindnyájunk érdekében elejét kell venni egy botránynak.

— Hja, tehát az ön érdekében?

Gilió doktor az ajkába harapott. De azért mosolygott.

— Az én érdekemben? Talán nem is annyira az én, mint in-

kább egy másik személy érdekében. De kérem, ne firtassuk ezt tovább. Ez két embernek tisztán magánügye és csak tévedésből dördült el fegyver.

— Meg vagyok róla győződve magam is...

— Mennyit szabad tehát... — s ezzel előhuzta pénztárcáját.

— Pénzt, nekem? ... Nem, kedves uram, ez sértés!

— Egyáltalában nem volt szándékom megsérteni önt. És mielőtt még határozottan nem mondana, eszébe kell juttatnom, nálunk nincs olyan összeg, bármily magas is legyen, mely szerepet játszana. Korlátlan anyagi erő áll rendelkezésünkre.

— Akármilyen szegény vagyok, szolgálati ügyekből kifolyólag soha nem fogadok el pénzt.

— Amint akarja. Számíthatok tehát arra, hogy a trónörökös tegnap esti látogatása a „Milliomosok Klubjában“, kettőnk titka marad?

A detektív pár pillanatig gondolkodott.

— Amennyire rajtam áll, igen. Természetesen csak úgy, ha semmi sem jön közbe.

Gilió doktor felállott.

— Köszönöm, — mondta — bízom a szavában. Talán egyszer még én is tehetek valamit az ön érdekében.

— Talán. Talán nemsokára már!

A két férfi szemben állt egymással és farkasszemet nézett. Így üdvözlök egymást a vivók, mielőtt a kardok kereszteznék egymást. Mindketten tudták, hogy egy percig sem bizhatnak a másikkban.

Az ajtó becsapódott Gilió doktor után és a detektív egyedül maradt.

— Mit jelent ez a látogatás? — kérdezte önmagától. — Egyáltalában nem az a benyomásom, mint ha ezt az egész komédiát csak azért rendezték volna, hogy a tegnapi jelenet titokban maradjon. De hát akkor miért jött hozzám ez az ember és miért leplezte le magát részben? „Korlátlan anyagi erő áll rendelkezésünkre“ —

mondotta. — Tehát többen is részesekek ebben a galád vállalkozásban. És Gilió doktor is csak egyike a harcba vezényelt jobbagyoknak, kiket a háttérből láthatatlanul kormányoz valaki.

Szegény Szidrovszky gróf, milyen kezekbe kerültél! Szomoru kilátásaid vannak. Szereted a trónörökös feleségét, hagyta, hogy Gilió doktor rávegye a főhercegnőt erre a kalandos vállalkozásra a „Milliomosok Clubjában“, hol férje hűtlenségéről meggyőződhet. Te ezt azért tetted, hogy megnyerjed őt magadnak, de mi a céljuk a többieknek?

És az eltűnt térképek? ...

Megcsóválta a fejét.

— Talány talány után. Semmi kivezető utat nem látok.

Csengetett.

— Kérem, hozza el nekem az „Epok“ mult havi összes számát, — szolt a házvezetőjének.

Ahogy a terjedelmes ujságcsomag megérkezett, egyik számot a másik után gondosan átnézte. Mindazt, amit az udvarról, de különösen a főhercegnőről talált ebben az udvari körökkel szoros összeköttetésben álló ujságban, feljegyezte. Minden katonai hírt gondosan áttanulmányozott, de az összes magasrangú vendégekről, erőszak, gyilkosság és rablásról szóló híreket is.

Az „Epok“ a főhercegnő minden cselekedetét dicséretreméltó szorgalommal feljegyezte. Három héttel ezelőtt egy gyermekmenhely felszentelésén vett részt. a rákvetkező vasárnap egy új templomba ment el, majd fényképfelvételt hozott róla a lap, amint egy falábu koldusnak alamizsnát ad. A kép alatti szöveg elmondja, hogy a főhercegnő gyakran jótékonykodik, ha a központi parkon átkocsizik.

De a detektív figyelmét egy másik kép kötötte le, mely egy repülőtéren jelenetet örökített meg. A főhercegnő udvarától körülveve áll a téren és Szidrovszky grófnak, ki repülő dresszben hajlik meg előtte, átad egy kis csomagot.

(Folytatjuk.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak március hó 28-án.)

GABONATÖZSDE

Készárúpiac. Buza: tiszai 76 kg-os 14.30—14.45, 77-es 14.60—14.85, 78-as 14.80—15.00, 79-es 15.00—15.15, 80-as 15.15—15.35; felsőtiszai és járszági 76 kg-os 13.75—13.95, 77-es 13.90—14.10, 78-as 14.05—14.25, 79-es 14.20—14.40, 80-as 14.35—14.55; fejtérmegei, dunántuli, pestvidéki és bácskai 76 kg-os 13.55—13.70, 77-es 13.70—13.85, 78-as 13.85—14.00, 79-es 14.05—14.20, 80-as 14.20—14.35. Pestvidéki rozs 7.45—7.55, egyéb 7.45—7.55, takarmányárpa, elsőrendű 9.65—9.75, másodrendű 9.45—9.55; felvidéki sörárpa 11—13.25, egyéb 10.50—11; zab, elsőrendű 8.70—8.90, másodrendű 8.50—8.70; tiszántuli tengeri 6.90—7, egyéb 6.85—6.95; korpá 6.10—6.20; 8-as liszt 9—9.25 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. Buza májusra 13.75—13.76, októberre 12.15—12.16. Rozs májusra 7.85—7.87. Tengeri májusra 7.37—7.38, júliusra 7.80—7.81, augusztusra (8.00) pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön megtermelő és magkereskedelmi r. t. heti jelentése.) A forgalom állandóan igen élénk. Loherepag: Átmenetileg jobb külföldi érdeklődésre a kínálat nyersáruban is megerősödött, de az időközben csendesebbé vált irányzat az áralakulást némileg befolyásolta. Lucernamag: Tisztított árúból még jelentékeny készletek vannak, ami az árakra nyomásztóan hat. Nyulcsapuka irányzata valamivel barátságosabb és egyéb heremagvak is jobb keresletnek örvendenek. Taraszi búkköny: Még mindig számottevők az eladatlan készletek és így a fokozott érdeklődés sem akadályozhatta meg az árak némi lemoszoldását. Takarmányrépamag: Megbízható fajtákna kereslete igen élénk volt és ezzel magyarázható az, hogy egyes fajtákból, megbízható minőségeket érve, a készlet már korlátolt. Vetőburgonya: Megbízható, egészséges, kiváló fajták iránt az élénk érdeklődés folytatódott és különösen a legkorábbi rózsaburgonyára nagyobb mennyiségben történtek előjegyzések. — A budapesti áru- és értéktözsde hivatalos jegyzési nyersárúért, 100 kg-ként, budapesti paritásban: repace 27.50—28; köles, vörös 7.50—8; lucerna 82—92; lóhere 72—78; tavaszi búkköny 12—13; muharmag 9.50—10; lenmag, elsőrendű 30—31, másodrendű 27.50—28.50; tökmag, elsőrendű 22.5—23.5, másodrendű 19.50—20; napraforgó fehér 17.50—18.50, vegyes 14.75—15.25; kék mák 128—130; borsó; Viktória 12—13, expressz 18—22; szárított répaszelet 8—8.50; lencse, kissermü 24—28, nagy 32—38; bab; szokványi 9.25—9.75, barna 11—12, gömbölyű fűrj 18—19, hosszú 16—17 pengő métermázsánként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 8.25, borsóhéj 7.50, borsókorpa 7.50, buza-konkoly 7, konkolydara 8, lenmagpogácsa 15, napraforgópogácsa 9.75, repacepogácsa 9, rozskonkoly 7, rozskorpa 6.50, rozsoes 6.25, rozstakarmányliszt 9.50, szójababpogácsaliszt, nagyban 23, szójababpogácsaliszt, kicsinyben 25, tökmagpogácsa 16 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 4—4.50, harmadrendű, csomagolásra 2.50—3.80, sarjuszéna 3.60, muharmag-széna 3.50—4.30, lucernaszéna 4.70—6, alomszalma, másodrendű 2.70—3 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosókrök. Elsőrendű belföldi jármosókrök (tarka (40—42, elsőrendű belföldi jármosókrök (fehér) 40—42, másfél éves üszök 32—36, másfél éves tinók 32—36, fiatal, friss fejstehén 55—65 fillér kilogrammonként, élőszulban.

Borjувásár. Élő borju, belföldi szopós, elsőrendű 70—84, kivételesen 85—86, másodrendű 62—69, harmadrendű 50—58 fillér kilogrammonként.

Vágómarhavásár. Ökör közep 37—42, gyenge 23—32, tehén gyenge 26 fillér kilogrammonként, élőszulban.

Sertésvásár. Könnyű 80—92, közep 102—104, kivételesen 106, nehéz 96—98, kivételesen 100 fillér kilogrammonként, élőszulban.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal kifogas ürök, páronként 100 kg, vagy azon felüli szulban 45—50, prima, fiatal bárányok páronként 75—80 kg között 45—50 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, páronként 6 kg súlylevonással.

Gyapju. A magyar piacon elővételekben nem volt üzlet. A készáruban utóbbi időben körülbelül 5000 kg cigája gyapju kelt el, 1 pengős árban, ab Budapest.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje 32, lefölözött tej 10—12, tejszín 160—240, tejfel 100—160, centrifugált vaj 240—280 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő baromfi: csirke 140—300, tyúk 200—400, kappan 300—400 fillér darabonként. Leölt baromfi: hizott lud és ruca 270—220, csirke 150—260, tyúk 120—170, hizott pulyka 110—180, libamáj 500—1100 fillér kilogrammonként. Tojás darabja 4½—7 fillér.

Halpiac. Ponty élő, kicsinyben, nagyság szerint 1.10—1.80, harsca 2.40—4 pengő kilogrammonként.

Zöldség. Sárgarépa 10—20, petrezselyem 12—22, zeller 10—26, kalarábé 10—16, vöröshagyma 6—10, fokhagyma 20—60, cékla 8—16, fejeskáposzta 6—14, kelkáposzta 10—20, vöröskáposzta 16—40, fejjalálata, darabja 16—60, torma 30—160, burgonya, őszi rózska kg-ja 10—14, Ella 7—10, kifli 18—24, champignon gomba 200—360, fekete retek 10—20, hónapos retek esomója 20—70, sóska 80—200, paraj 35—80 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. Alma 36—2, körte 1—4 pengő kilogrammonként.

Méz, pergetett 1.20—1.60 pengő kilogrammonként.

Borpiac. Az árak mérsékelt forgalom mellett továbbra is szilárdak. A borárak kistermelőknél hektoliter- és Malli-gandfokonként 1.20—1.30, urasági tételek minőség szerint 1.40—1.60 pengőbe kerülnek. Finomabb és emélfogva drágább hegyvidéki és tokaji borok iránt a kereslet csekély.

Fapiac. Fenyőfában kisebb mennyiségek kerülnek a piacra. Lombfában nincs üzlet. Tüzipában is pang az üzlet. Belföldi bükkhasáb azonnali szállításra 260—270, cserhasáb 215—220, ákáchasáb 205—210, gyertyánhasáb 240—245, háutolt fa 295—300 pengő vagononként, budapesti pa-

ritásban. Nyári és őszi szállításra bükkhasáb 215—225 pengő, cserhasáb 185—195 pengő ab Budapest. Faszében a kereslet rendkívül gyenge. Belföldi áru 600 pengő ab feladóállomás, retortafaszén 680—750 pengő vagononként, magyar határállomásról.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára március hó 29-én: Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. Száz pengőnél többre kerül száz darab: Angol font 1955—1995; dollár 570.50—573.50; kanadai dollár 468—474; hollandi forint 229.90—231.30, német márka 137.70—136.60; svájci frank 110.70—111.40 pengő. — Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab: Cseh korona 16.91—17.01; szerb dinár 7.50—8, francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 64.20—64.70; román leu 3.40—3.44, bolgár leva 3.95—4.25; orosz lira 29.90—30.20; osztrák schilling 80.10—80.80 pengő.

Vásárok jegyzéke.

Vasárnap, április hó 2-án. Állat- és kirakodóvásár: Debrecen, Kiskundorozsma, Kötégyán, Makó, Mezőberény, Pilis.

Hétfő, április hó 3-án. Állat- és kirakodóvásár: Adony, Balassagyarmat, Cece, Csetény, Decs, Döbrököz, Forró, Jászkarajenő, Jászládány, Kétegyháza, Köszeg, Mándok, Mezőkeresztes, Moson, Nádudvar, Nagylócs, Nyírbakta, Pásztó, Pécs, Püspöknádasd, Rétság, Sajóvárvány, Sárvár, Szob, Zalaegerszeg. — Állatvásár: Eger, Sümeg. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Berzence. — Lóvásár: Sopron.

Kedd, április hó 4-én. Állat- és kirakodóvásár: Beled, Gáva, Gyöngyösmellék, Kölesd, Mezőkomárom, Nagyecsed, Nagykanizsa, Pásztó, Szentgál, Tállya, Tevel, Vásárosnamény, Villány. — Állatvásár: Szikszó. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Kéthely. — Marha- és kirakodóvásár: Alsóság, Hosszupereszteg.

Szerda, április hó 5-én. Állat- és kirakodóvásár: Egerág, Gacsály, Mezőkomárom, Nyírmada, Püspökhatvan, Zala. — Állatvásár: Jánosház, Miskolc. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Ivánegerszeg, Körömd, Kutas, Lengyeltölti, Szakes.

Csütörtök, április hó 6-án. Állat- és kirakodóvásár: Kiszombor, Ónod. — Állatvásár: Celldömölk. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Császárv, Pacsa, Vése. — Marha- és sertésvásár: Kiskomárom.

Péntek, április hó 7-én. Állat- és kirakodóvásár: Mindszent, Nagyhalsz. — Állatvásár: Gyöngyös. — Sertés- és kirakodóvásár: Buj. — Sertésvásár: Aszód.

Szombat, április hó 8-án. Állat- és kirakodóvásár: Mindszent, Mike. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Szakály.

KIADJA:

„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVES-SZÖVETSEG.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1933 ÁPRILIS 2—8.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap

2

9: Hírek, kozmetika. **10:** Egyházi ének és szentbeszéd az Egyetemi templomból. Szentbeszédet mond Tóth Tihamér dr. **11.15:** Evangélikus istentisztelet a Bécsi-kapu-téri templomból. Prédikál Kapi Béla dr. dunántúli püspök. **Utána:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **Majd:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye; operaáriák, komoly zeneművek. **2:** Gramofonlemez; operaáriák, táncdarabok. **3:** A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. Horn János m. kir. kertészeti felügyelő előadása: „A szántóföldi paradicsomtermesztés”. **3.45:** Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadása. I. Gaskó Dezső dr.: „A gümőkór elterjedésének elősegítői és akadályai”. **2.** Időszerű apróságok. **Utána:** Időjelzés, időjárásjelentés. **4.30:** Teleki Sándor magyar nótákat énekel Budai György cigányzenekarának kíséretével. **5.30:** „Szentév és Szentföld”. P. Zadravec István előadása. Közreműködik a Budai Ferences Leányénekkar. **6.20:** A „Magyar Lányok” című ifjúsági folyóirat estje. **7:** Sport- és ligetversenyeredmények. **7.15:** Operettelőadás a Studióból. „Sztambul rózsája”. Operett 3 felvonásban. Szövegét írta: Brammer és Grünwald. Zenéjét szerezte Fall Leó. **9.45:** Bevezető az erdélyi prózairók hetéhez. Szentirmai Jenő előadása. **10:** Gyallay Domokos elbeszélése. **Utána kb. 10.30:** Időjelzés, hírek, sporteredmények. **Majd:** Bura Károly cigányzenekari hangversenye.

Hétfő

3

9.15: Bertha István szalonzenekari hangversenye; operett-részletek, táncdarabok. Közben **9.30:** Hírek. **11.10:** Vízállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Gramofonlemez; komoly zeneművek és táncdalok. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **1.30:** Tanfolyam a Testnevelési Főiskoláról. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** A rádió diákkélfőrája. **4:** Asszonyok tanácsadója. **4.45:**

Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Szánthó György elbeszélése. **5.30:** Vidner Lili zongorázik; komoly zeneművek. **6.10:** Német nyelvoktatás. **6.40:** Molnár Imre dr. erdélyi magyar dalokat énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. **7.25:** „Attikai só és római bors”. (Az ókor szellemessége). **8:** A Filharmóniai Társaság rendkívüli hangversenyének közvetítése a székesszékesi Vigadó nagyterméből. — Stravinszkij Igor szerzői est. Vezényel a szerző; komoly zeneművek. **Utána kb. 10.10:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **Majd:** Bodrics Béla cigányzenekari hangversenye Szántó Gyula énekszámával. **10.20:** Pátria jazz-zenekar hangversenye; táncdalok.

Kedd

4

9.15: Az államrendőrség zenekarának hangversenye; szórakoztató zene. Közben **9.30:** Hírek. **11.10:** Vízállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Györi Parádi Jóska és cigányzenekara. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** Pista bácsi meséi. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** S. Groh Klára hegedül, zongorán kíséri Polgár Tibor; komoly zeneművek **5.30:** Nyírő József vidám elbeszélése. **6:** Guttenberg György szalon- és jazz zenekara, Dáni Dezső énekszámával; operett-részletek, táncdarabok. **7:** Francia nyelvoktatás. **7.25:** Az Operaház előadásának közvetítése. „A banditák.” Vig opera 3 felvonásban. Irta Meilhac és Halévy. Zenéjét szerezte Offenbach. Fordította Harsányi Zsolt. **Az I. felvonás után:** Időjelzés, hírek. **Az előadás után:** Időjárásjelentés. **Majd:** Bura Sándor cigányzenekari hangversenye.

Szerda

5

9.15: Gramofonlemez; műdalok, magyar nóták, táncdarabok. Közben **9.30:** Hírek. **11.10:** Vízállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Házi-kvintett hangversenye; nemzeti táncok. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **2.45:** Hírek, élelmiszerárak, árfolyamok. **3.30:** A rádió diákkélfőrája. **4:** „A háztartásról.” Vízváry Mariska előadása. **4.45:** Idő-

jelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Kós Károly történelmi előadása. **5.30:** A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye; szórakoztató zene. **7:** Olasz nyelvoktatás. **7.30:** Stranzky Aranka énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor; magyar és külföldi szerzők dalszerzeményei. **8:** Vértés Emil németnyelvű előadása. **8.15:** Színműelőadás a Studióból. „Hajnalban, délben, este.” Szerelmi játék 3 felvonásban. Irta-Dario Nicodemi. Fordította Odi Franco. Utána kb. **9.45:** Időjelzés, hírek, időjárásjelentés. **Majd:** Rácz Béla cigányzenekari hangversenye. Közben **10.30:** V. Krausz Ilonka és Vincze László zongora-gordonka estje; komoly zeneművek. **Utána:** Rácz Béla cigányzenekari hangversenye, Vargha Imre énekszámával; magyar nóták.

C s ü t ö r t ö k

9.15: Az 1. honvédgyalogezred zenekari hangversenye; szórakoztató zene. Közben **9.30:** Hírek. **11.10:** Vizállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Gergely Irén énekel és H. Meer Margit zongorázik; zongorán kíséri Polgár Tibor; komoly zeneművek, operáriák. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** Gramofonlemez: operáriák, táncdarabok. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata. Sajó Elemér min. tanácsos: „Vízek hasznosítása a mezőgazdaságban.” **5.30:** „Törpék és óriások az állatvilágban.” Szilády Zoltán dr. előadása. **6:** A Budapesti Koncert Szalonzenekar hangversenye; szórakoztató zene. **7:** Berde Mária elbeszélése. **7.30:** Leidenfrost Ica énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor; operáriák. **8:** Áprily Lajos előadása. **8.30:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye; komoly zeneművek. Utána kb. **10:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, ügétversenyeredmények. **Majd:** Horváth Rezső cigányzenekari hangversenye. **11.15:** Mándits Jazz; táncdarabok.

P é n t e k

9.15: Sz. Bárány Erzszi hegedül, Thury Janka énekel és Deutsch Jenő zongorázik; zongorán kíséri Polgár Tibor; komoly zeneművek, operáriák. Közben **9.30:** Hírek. **11.10:** Vizállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Weidinger szalonzenekar hangversenye; szórakoztató zene. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **1.30:** Tanfolyam a Testnevelési Főiskolá-

ról. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** A rádió diákfelőrája. **4:** „Légi óceánjárók”. Ernyey Frigyes előadása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** „A csábító füst”. Müller Vilmos dr. előadása. **5.30:** Egyházi zene. Közreműködik a Budapesti Központi Pápa-nevelő Intézet Énekkara. Ismertetőt mond és vezényel Koudela Géza dr. **6.30:** Az 1. honvédgyalogezred zenekari hangversenye; szórakoztató zene. **7.30:** A rádió külügyi negyedőrája. **7.45:** Malter Károly elbeszélése. **8.20:** Európai hangverseny. A varsói rádióállomás műsorának közvetítése; komoly zeneművek. Utána kb. **10:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **Majd:** Veres Károly cigányzenekari hangversenye. **10.45:** Gramofonlemez: operáriák, műdalok, táncdarabok.

S z o m b a t

9.15: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekarának hangversenye; szórakoztató zene. Közben **9.30:** Hírek. **11.10:** Vizállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Házikivintett hangversenye; magyar szerzők művei. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** A Rádióélet gyermek-játzóórája. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** A magyar dalosok fogadtatásának közvetítése a bécsi keleti pályaudvarról. **5.30:** Munkásfelőrája. **6:** Ifj. Sovánka Nándor cigányzenekari hangversenye. **6.30:** Mit üzen a rádió? **7:** Gramofonlemez: opera- és operett-részletek, táncdarabok, magyar nóták. **8:** Tamási Áron vidám elbeszélése. **8.30:** Erdélyi magyar költők. Várady Aranka előadó estje. **9.10:** Operett-részletek. Közreműködik a Budapesti Hangverseny Zenekar, Halász Gitta és Szücs László. Közben kb. **10:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, lövésnyeredmények. Utána kb. **10.40:** Guttenberg György jazz zenekara és Horváth Gyula cigányzenekara, Kalmár Pál énekszámával; magyar nóták, táncdalok, hangosfilmjudozságok.

BUDAPEST II. 840 m

VASÁRNAP, április hó 2-án, délután 3—3.40-ig: Gramofonlemez: opera- és operett-részletek, táncdalok.

CSÜTÖRTÖK, április hó 6-án, délután 5—5.30-ig: Gramofonlemez: táncdalok és hangosfilmrészletek.

SZOMBAT, április hó 8-án, délután 6.30-ig: Gramofonlemez: táncdalok. **Utána:** „A hét eseményei”.